"શ્રીગોકુલેન્દુર્જયતિ"

શ્રીભક્તિમાર્ગીય સસ્તી ગ્રંથમાળા—મણકો ૧૬ મો.

વૈષ્ણવોના ખાસ નિત્યનિયમના ગ્રંથો.

સંયોજક અને પ્રકાશક:—
દીનકિંકર.

શ્રીવલ્લભાબ્દ ... શ્રીવલ્લભભુવન, કલોલ
સં. ૧૯૮૪. (ઉ. ગુજરાત)

ધી ગુજરાત પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. સોમાલાલ મંગળદાસે છાપ્યું.
ઠે. પાંચકુવા—અમદાવાદ.

મૂલ્ય ૦-૩-૦.

વૈષ્ણવોના ખાસ નિત્ય નિયમના ગ્રંથો.

આ પુસ્તકમાં શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંઇજી, શ્રીરઘુનાથજી, શ્રીહરિરાયજીના ખાસ નિત્યનિયમમાં ઉપયોગી ગ્રંથો સાથે શ્રીસર્વોત્તમજીનું ધોળ, શ્રીવલ્લભાખ્યાન તેમજ શ્રીયમુનાજીના ૪૦ પદ આપવામાં આવ્યાં છે. નિત્યનિયમ માટે બીજું પુસ્તક શોધવું ન પડે માટે આ પ્રમાણે કરવામાં આવ્યું છે, ન્યો. માત્ર ૦-૩-૦ સાડા ત્રણ આનાની ટિકીટ બીડવાથી ઘેર બેઠાં મળશે.

શ્રીભક્તિમાર્ગીય સસ્તી ગ્રંથમાળાનું બીજુ વર્ષ.

આ વર્ષે લવાજમમાં મોટો ઘટાડો.

માત્ર રૂ. ૨)માં ત્રણ પુસ્તકો.

શ્રીગોકુલેશના હાસ્યપ્રસંગો અથવા વચનામૃતો ભાગ ૨ જો—ગત વર્ષમાં વૈષ્ણવ બંધુઓના હાથમાં હાસ્યપ્રસંગોનો પહેલો ભાગ મૂકવામાં આવ્યો. વૈષ્ણવ બંધુઓ તેનાથી બહુજ પ્રસન્ન થયા, ને તેનો બીજો ભાગ જલદી બહાર પાડવાનો આગ્રહ બહુ વધી પડ્યો, આથી આ વર્ષે ૨૫૦ ઉપરાંત હાસ્ય પ્રસંગોનો ભા. ૨ આ કાર્યાલય તરફથી બહાર પડશે. આ પ્રસંગોમાં શ્રીગોકુલેશે અવધિ કરી નાખી છે. પત્થર જેવું હૃદય પણ પીગળી જાય એવા આ પ્રસંગો અત્યંત મનનીય છે. આ ચમત્કારી વચનામૃતોના પાનથી વૈષ્ણવી જીવન કેવું હોવું જોઇએ, તેનું જીવને ભાન થયા વિના રહેતું નથી. જીવને વિરહ અને દીનતાની પ્રાપ્તિ કરાવનાર આ વચનામૃતો ગ્રાહકોની સંખ્યા કરતાં જૂજજ વધારે નકલો છપાય છે. ન્યોછાવર ગ્રાહકો માટે ૦-૧૨-૦ છૂટક ૧-૦-૦.

બે બોલ.

ખોરાકની દરેકને જરૂર છે, પણ ખોરાકના બે પ્રકાર છે. એક શરીરનો ખોરાક અને બીજો આત્માનો ખોરાક. શરીરનો ખોરાક તો પ્રાણીમાત્ર કોઇ પણ રસ્તે મેળવે જ છે, ને તેને માટે પ્રાણીમાત્ર પ્રયત્નશીલ બને છે, પણ આત્માને માટે ખોરાક શોધનારા વીરલા છે. શરીરનો ખોરાક ભોજન અને આત્માનો ખોરાક ભજન. બન્ને શબ્દો ભોજન અને ભજન એક પ્રકારના લાગે છે, એટલે કે બન્ને ખોરાક છે, પણ ભજન જે આત્માનો ખોરાક તે શોધનારા જવલ્લે જ જડે છે, કારણ કે આત્માની ભૂખ તો પ્રેમાત્માઓને લાગે છે. જેના હૃદયમાં પ્રેમ છે, તેના આત્માને ભૂખ લાગે છે, ને તે ભૂખ મટાડવા પ્રભુનું ભજન કરે છે. આત્મભૂખ્યાંનો ખોરાક પ્રભુ છે. આ પુસ્તક આત્મભૂખ્યાં માટે છે. પુષ્ટિભક્તો આત્મભૂખ્યાં હોય છે, તેમને કંઇક ખોરાક આ પુસ્તકમાંથી મળશે. આત્મભૂખ્યાંની ભૂખ તૃપ્ત કરવા આવાં દિવ્ય સાહિત્યમાં વપરાતા ધનનેએ ધન્ય છે, ને એવે અલૌકિક માર્ગે ઉદાર વૃત્તિથી દ્રવ્ય વાપરનારનેય ધન્ય છે. વિશેષ શું વિનવું ?

લેખક.

કોનું સ્વરૂપ ?	સ્વરૂપનું નામ.	અત્યારે કોણ સેવે છે ?	ક્યાં બિરાજે છે ?
શ્રીમહાપ્રભુજી	શ્રીનાથજી	તિલકાયિત શ્રીગોવર્ધનલાલજી મહારાજ	શ્રીનાથદ્વારા
શ્રીગુસાંઈજી	શ્રીનવનીતપ્રિયાજી	,,	,,
શ્રીગિરિધરજી	શ્રીમથુરેશજી	શ્રીગિરિધરજી મહારાજ	શ્રીકોટા
શ્રીગોવિંદરાયજી	શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી	શ્રીગોપેશ્વરલાલજી મહારાજનાં શ્રીવહુજી મહારાજ	શ્રીનાથદ્વારા
શ્રીબાલકૃષ્ણજી	શ્રીદ્વારિકાધીશજી	શ્રીવ્રજભૂષણલાલજી મહારાજ	શ્રીકાંકરોલી
શ્રીગોકુલનાથજી	શ્રીગોકુલનાથજી	શ્રીવલ્લભલાલજી મહારાજ	શ્રીગોકુલ
શ્રીરઘુનાથજી	શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી	,,	શ્રીકામવન
શ્રીયદુનાથજી	શ્રીકલ્યાણરાયજી	શ્રીવલ્લભલાલજી મહારાજ	વડોદરા
શ્રીઘનશ્યામજી	શ્રીમદનમોહનજી	શ્રીરમણલાલજી મહારાજ	શ્રીકામવન

પ્રાતઃસ્મરણમ્.

શ્રીગોવર્ધનનાથપાદયુગલં હૈયંગવીનપ્રિયમ્
નિત્યં શ્રીમથુરાધિપં સુખકરં શ્રીવિઠ્ઠલેશં મુદા ।।
શ્રીમદ્દ્વારવતીશગોકુલપતી શ્રીગોકુલેન્દું વિભુમ્
શ્રીમન્મન્મથમોહનં નટવરં શ્રીબાલકૃષ્ણં ભજે ।।૧।।
શ્રીમદ્વલ્લભવિઠ્ઠલૌ ગિરિધરં ગોવિન્દરાયાભિધમ્
શ્રીમદ્બાલકકૃષ્ણગોકુલપતી નાથં રઘૂણાંસ્તથા ।।
એવં શ્રીયદુનાયકં કિલ ઘનશ્યામં ચ તદ્વંશજાન્
કાલિન્દીં સ્વગુરું ગિરિં ગુરુવિભું સ્વીયપ્રભૂંશ્ચ સ્મરેત્ ।।૨।।
સૌન્દર્યં નિજહૃદ્ગતં પ્રકટિતં સ્ત્રીગૂઢભાવાત્મકમ્
પુંરૂપં ચ પુનસ્તદન્તરગતં પ્રાવિવિશત્સ્વપ્રિયે ।।
સંશ્લિષ્ટાવુભયોર્બભૌ રસમયઃ કૃષ્ણો હિ યત્સાક્ષિકમ્
રૂપં તત્ત્રિતયાત્મકં પરમભિધ્યેયં સદા વલ્લભમ્ ।।૩।।
સાયં કુંજાલયસ્થાસનમુપવિલસત્સ્વર્ણપાત્રં સુધૌતમ્
રાજદ્યજ્ઞોપવીતં પરિતનુવસનં ગૌરમંભોજવક્ત્રમ્ ।।
પ્રાણાનાયમ્ય નાસાપુટનિહિતકરં કર્ણરાજદ્વિમુક્તમ્
વંદેકર્યોન્મીલિતાક્ષંમૃગમદતિલકં વિઠ્ઠલેશં સુકેશમ્ ।।૪।।
ભાવૈરંકુરિતં મહીમૃગદૃશામાકલ્પમાસંચિતૈઃ
પ્રેમ્ણા કંદલિતં મનોરથમયૈઃ શાખાશતૈઃ સંભૃતમ્ ।।
લૌલ્યૈઃ પલ્લવિતં મુદા કુસુમિતં પ્રત્યાશયા પુષ્પિતમ્
લીલાભિઃ ફલિતં ભજે વ્રજવનિશૃંગારકલ્પદ્રુમમ્ ।।૫।।

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ શ્રીગોપીજનવલ્લભાય નમઃ ॥
શ્રીમદાચાર્યચરણકમલેભ્યો નમઃ ॥
શ્રીગુસાંઈજીપરમદયાલવે નમઃ ॥

॥ અથ મંગલાચરણમ્ ॥

ચિંતાસંતાનહંતારો યત્પાદાંબુજરેણવઃ
સ્વીયાનાં તાન્નિજાચાર્યાન્ પ્રણમામિ મુહુર્મુહુઃ ૧

યદનુગ્રહતો જંતુઃ સર્વદુઃખાતિગો ભવેત્ ;
તમહં સર્વદા વંદે શ્રીમદ્વલ્લભનંદનમ્. ૨

અજ્ઞાનતિમિરાંધસ્ય જ્ઞાનાંજનશલાકયા;
ચક્ષુરુન્મીલિતં યેન તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ૩

નમામિ હૃદયે શેષે લીલાક્ષીરાબ્ધિશાયિનમ્;
લક્ષ્મીસહસ્રલીલાભિઃ સેવ્યમાનં કલાનિધિમ્. ૪

ચતુર્ભિશ્ચ ચતુર્ભિશ્ચ ચતુર્ભિશ્ચ ત્રિભિસ્તથા;
ષડ્ભિર્વિરાજતે યોઽસૌ પંચધા હૃદયે મમ. ૫

॥ ઇતિ શ્રીમંગલાચરણં સમાપ્તમ્ ॥

અથ સર્વોત્તમસ્તોત્રમ્

પ્રાકૃતધર્માનાશ્રયમપ્રાકૃતનિખિલધર્મરૂપમિતિ;
નિગમપ્રતિપાદ્યં યત્તચ્છુદ્ધં સાકૃતિ સ્તૌમિ. ૧
કલિકાલતમશ્છન્નદૃષ્ટિત્વાદ્વિદુષામપિ;
સંપ્રત્યવિષયસ્તસ્ય માહાત્મ્યં સમભૂદ્ ભુવિ. ૨
દયયા નિજમાહાત્મ્યં કરિષ્યન્પ્રકટં હરિઃ
વાણ્યા યદા તદા સ્વાસ્યં પ્રાદુર્ભૂતં ચકાર હિ ૩
તદુક્તમપિ દુર્બોધં સુબોધં સ્યાદ્યથા તથા;
તન્નામાષ્ટોત્તરશતં પ્રવક્ષ્યામ્યખિલાઘહૃત્. ૪
ઋષિરગ્નિકુમારસ્તુ નામ્નાં છંદો જગત્યસૌ;
શ્રીકૃષ્ણાસ્યં દેવતા ચ બીજં કારુણિકઃ પ્રભુઃ ૫
વિનિયોગો ભક્તિયોગપ્રતિબંધવિનાશને;
કૃષ્ણાધરામૃતાસ્વાદસિદ્ધિરત્ર ન સંશયઃ ૬
આનંદઃ પરમાનંદઃ શ્રીકૃષ્ણાસ્યં કૃપાનિધિઃ
દૈવોદ્ધારપ્રયત્નાત્મા સ્મૃતિમાત્રાર્તિનાશનઃ ૭
શ્રીભાગવતગૂઢાર્થપ્રકાશનપરાયણઃ
સાકારબ્રહ્મવાદૈકસ્થાપકો વેદપારગઃ ૮
માયાવાદનિરાકર્તા સર્વવાદિનિરાસકૃત;
ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્તણ્ડઃ સ્ત્રીશૂદ્રાદ્યુદ્ધૃતિક્ષમઃ ૯
અંગીકૃત્યૈવ ગોપીશવલ્લભીકૃતમાનવઃ
અંગીકૃતૌ સમર્યાદો મહાકારુણિકો વિભુઃ ૧૦

અદેયદાનદક્ષશ્ચ મહોદારચરિત્રવાન્।
પ્રાકૃતાનુકૃતિવ્યાજમોહિતાસુરમાનુષ: ૧૧
વૈશ્વાનરો વલ્લભાખ્ય: સદ્રૂપો હિતકૃત્સતામ્;
જનશિક્ષાકૃતે કૃષ્ણભક્તિકૃન્નિખિલેષ્ટદ: ૧૨
સર્વલક્ષણસંપન્ન: શ્રીકૃષ્ણજ્ઞાનદો ગુરુ:
સ્વાનંદતુંદિલ: પદ્મદલાયતવિલોચન: ૧૩
કૃપાદૃગ્વૃષ્ટિસંહૃષ્ટદાસદાસીપ્રિય: પતિ:
રોષદૃક્પાતસંપ્લુષ્ટભક્તદ્વિડ્ભક્તસેવિત: ૧૪
સુખસેવ્યો દુરારાધ્યો દુર્લભાંઘ્રિસરોરુહ:
ઉગ્રપ્રતાપો વાક્સીધુપૂરિતાશેષસેવક: ૧૫
શ્રીભાગવતપીયૂષસમુદ્રમથનક્ષમ:
તત્સારભૂતરાસસ્ત્રીભાવપૂરિતવિગ્રહ: ૧૬
સાન્નિધ્યમાત્રદત્તશ્રીકૃષ્ણપ્રેમા વિમુક્તિદ:
રાસલીલૈકતાત્પર્ય: કૃપયૈતત્કથાપ્રદ: ૧૭
વિરહાનુભવૈકાર્થસર્વત્યાગોપદેશક:
ભક્ત્યાચારોપદેષ્ટા ચ કર્મમાર્ગપ્રવર્ત્તક: ૧૮
યાગાદૌ ભક્તિમાર્ગૈકસાધનત્વોપદેશક:
પૂર્ણાનંદ: પૂર્ણકામો વાક્પતિર્વિબુધેશ્વર: ૧૯
કૃષ્ણનામસહસ્રસ્ય વક્તા ભક્તપરાયણ:
ભક્ત્યાચારોપદેશાર્થનાનાવાક્યનિરૂપક: ૨૦
સ્વાર્થોજ્ઝિતાખિલપ્રાણપ્રિયસ્તાદૃશવેષ્ટિત:
સ્વદાસાર્થકૃતાશેષસાધન: સર્વશક્તિધૃક્. ૨૧

ભુવિ ભક્તિપ્રચારૈકકૃતે સ્વાન્વયકૃત્પિતા;
સ્વવંશે સ્થાપિતાશેષસ્વમાહાત્મ્યઃ સ્મયાપહઃ ૨૨
પતિવ્રતાપતિઃ પારલૌકિકૈહિકદાનકૃત્ ;
નિગૂઢહૃદયોનન્યભક્તેષુ જ્ઞાપિતાશયઃ ૨૩
ઉપાસનાદિમાર્ગાતિમુગ્ધમોહનિવારકઃ
ભક્તિમાર્ગે સર્વમાર્ગવૈલક્ષણ્યાનુભૂતિકૃત્. ૨૪
પૃથક્શરણમાર્ગોપદેષ્ટા શ્રીકૃષ્ણહાર્દવિત્ ;
પ્રતિક્ષણનિકુંજસ્થલીલારસસુપૂરિતઃ ૨૫
તત્કથાક્ષિપ્તચિત્તસ્તદ્વિસ્મૃતાન્યો વ્રજપ્રિયઃ
પ્રિયવ્રજસ્થિતિઃ પુષ્ટિલીલાકર્તા રહઃપ્રિયઃ ૨૬
ભક્તેચ્છાપૂરકઃ સર્વાજ્ઞાતલીલોઽતિમોહનઃ
સર્વાસક્તો ભક્તમાત્રાસક્તઃ પતિતપાવનઃ ૨૭

સ્વયશોગાનસંહૃષ્ટહૃદયાંભોજવિષ્ટરઃ
યશઃપીયૂષલહરીપ્લાવિતાન્યરસઃ પરઃ ૨૮
લીલામૃતરસાર્દ્રાર્દ્રીકૃતાખિલશરીરભૃત્ ;
ગોવર્ધનસ્થિત્યુત્સાહસ્તલ્લીલાપ્રેમપૂરિતઃ ૨૯
યજ્ઞભોક્તા યજ્ઞકર્તા ચતુર્વર્ગવિશારદઃ
સત્યપ્રતિજ્ઞસ્ત્રિગુણાતીતો નયવિશારદઃ ૩૦

સ્વકીર્તિવર્ધનસ્તત્ત્વસૂત્રભાષ્યપ્રદર્શકઃ
માયાવાદાખ્યતૂલાગ્નિર્બ્રહ્મવાદનિરૂપકઃ ૩૧
અપ્રાકૃતાખિલાકલ્પભૂષિતઃ સહજસ્મિતઃ
ત્રિલોકીભૂષણં ભૂમિભાગ્યં સહજસુંદરઃ ૩૨

અશેષભક્તસંપ્રાર્થ્યચરણાબ્જરજોધન:
ઇત્યાનંદનિધે: પ્રોક્તં નામ્નામષ્ટોત્તરં શતમ. ૩૩
શ્રદ્ધાવિશુદ્ધબુદ્ધિર્ય: પઠત્યનુદિનં જન:
સ તદેકમના: સિદ્ધિમુક્તાં પ્રાપ્નોત્યસંશયમ. ૩૪
તદપ્રાપ્તૌ વૃથા મોક્ષસ્તદાપ્તૌ તદ્ગતાર્થતા;
અત: સર્વોત્તમં સ્તોત્રં જપ્યં કૃષ્ણરસાર્થિભિ: ૩૫
ઇતિ શ્રીમદગ્નિકુમારપ્રોક્તં સર્વોત્તમસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ.

અથ શ્રીયમુનાષ્ટમ્

નમામિ યમુનામહં સકલસિદ્ધિહેતું મુદા,
મુરારિપદપંકજસ્ફુરદમંદરેણૂત્કટામ્;
તટસ્થનવકાનનપ્રકટમોદપુષ્પામ્બુના,
સુરાસુરસુપૂજિતસ્મરપિતુ: શ્રિયં બિભ્રતીમ. ૧
કલિંદગિરિમસ્તકે પતદમંદપૂરોજ્જવલા,
વિલાસગમનોલ્લસત્પ્રકટગંડશૈલોન્નતા;
સઘોષગતિદંતુરા સમધિરૂઢદોલોત્તમા;
મુકુંદરતિવર્દ્ધિની જયતિ પદ્મબન્ધો: સુતા. ૨
ભુવં ભુવનપાવનીમધિગતામનેકસ્વનૈ:
પ્રિયાભિરિવ સેવિતાં શુકમયૂરહંસાદિભિ:
તરંગભુજકંકણપ્રકટમુક્તિકાવાલુકા-
નિતંબતટસુન્દરીં નમત કૃષ્ણતુર્યપ્રિયામ્. ૩

*

અનંતગુણભૂષિતે શિવવિરંચિદેવસ્તુતે,
ઘનાઘનનિભે સદા ધ્રુવપરાશરાભીષ્ટદે;
વિશુદ્ધમથુરાતટે સકલગોપગોપીવૃતે,
કૃપાજલધિસંશ્રિતે મમ મનઃસુખં ભાવય. ૪

યયા ચરણપદ્મજા મુરરિપોઃ પ્રિયંભાવુકા,
સમાગમનતોભવત્સકલસિદ્ધિદા સેવતામ્;
તયા સદૃશતામિયાત્કમલજાસપત્નીવ યત્,
હરિપ્રિયકલિંદયા મનસિ મે સદા સ્થીયતામ્. ૫

નમોસ્તુ યમુને સદા તવ ચરિત્રમત્યદ્ભુતમ્,
ન જાતુ યમયાતના ભવતિ તે પયઃપાનતઃ
યમોપિ ભગિનીસુતાન્ કથમુહંતિ દુષ્ટાનપિ,
પ્રિયો ભવતિ સેવનાત્તવ હરેર્યથા ગોપિકાઃ ૬

મમાસ્તુ તવ સન્નિધૌ તનુનવત્વમેતાવતા,
ન દુર્લભતમા રતિર્મુરરિપૌ મુકુંદપ્રિયે;
અતોસ્તુ તવ લાલનાસુરધુની પરં સંગમાત્,
તવૈવ ભુવિ કીર્તિતા ન તુ કદાપિ પુષ્ટિસ્થિતૈઃ ૭

સ્તુતિં તવ કરોતિ કઃ કમલજાસપત્નિ પ્રિયે,
હરેર્યદનુસેવયા ભવતિ સૌખ્યમામોક્ષતઃ
ઇયં તવ કથાધિકા સકલગોપિકાસંગમઃ
સ્મરશ્રમજલાણુભિઃ સકલગાત્રજૈઃ સંગમઃ ૮

તવાષ્ટકમિદં મુદા પઠતિ સૂરસૂતે સદા,
સમસ્તદુરિતક્ષયો ભવતિ વૈ મુકુંદે રતિઃ

તથા સકલસિદ્ધયો મુરરિપુશ્ચ સંતુષ્યતિ,
સ્વભાવવિજયો ભવેદ્વદતિ વલ્લભ: શ્રીહરે: ૯

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યવિરચિતં શ્રીયમુનાષ્ટકમ્ સંપૂર્ણમ્.

અથ સિદ્ધાંતરહસ્યમ્

શ્રાવણસ્યામલે પક્ષે* એકાદશ્યાં મહાનિશિ;
સાક્ષાદ્‌ભગવતા પ્રોકતં તદક્ષરશ ઉચ્યતે. ૧

બ્રહ્મસંબંધકરણાત્સર્વેષાં દેહજીવયો:
સર્વદોષનિવૃત્તિર્હિ દોષા: પંચવિધા: સ્મૃતા: ૨

સહજા દેશકાલોત્થા લોકવેદનિરૂપિતા:
સંયોગજા: સ્પર્શજાશ્ચ ન મંતવ્યા: કથંચન. ૩

અન્યથા સર્વદોષાણાં ન નિવૃત્તિ: કંથચન;
અસમાર્પિતવસ્તૂનાં તસ્માદ્વર્જનમાચરેત્. ૪

નિવેદિભિ: સમર્પ્યૈવ સર્વં કુર્યાદિતિસ્થિતિ:
ન મતં દેવદેવસ્ય સામિભુકતં સમર્પણમ્; ૫

તસ્માદાદૌ સર્વકાર્યે સર્વવસ્તુસમર્પણમ્;
દત્તાપહારવચનં તથા ચ સકલં હરે: ૬

ન ગ્રાહ્યમિતિ વાકયં હિ ભિન્નમાર્ગપરં મતમ્;
સેવકાનાં યથા લોકે વ્યવહાર: પ્રસિધ્યતિ. ૭

તથા કાર્યં સમર્પ્યૈવ સર્વેષાં બ્રહ્મતા તત:
ગંગાત્વં સર્વદોષાણાં ગુણદોષાદિવર્ણના;
ગંગાત્વેન નિરૂપ્યા સ્યાત્તદ્વદત્રાપિ ચૈવ હિ. ૮

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભદીક્ષિતવિરચિતં સિદ્ધાંતરહસ્યં સંપૂર્ણમ્

---

* સંધિના નિયમ પ્રમાણે માત્રની જરૂર નથી પરન્તુ બોલતી વખતે માત્રા તૂટે છે જેથી માત્ર રાખ્યા છે.

અથ નવરત્નસ્તોત્રમ્.

ચિંતા કાપિ ન કાર્યા નિવેદિતાત્મભિઃ કદાપીતિ;
ભગવાનપિ પુષ્ટિસ્થો ન કરિષ્યતિ લૌકિકીં ચ ગતિમ્. ૧
નિવેદનં તુ સ્મર્તવ્યં સર્વથા તાદૃશૈર્જનૈઃ
સર્વેશ્વરશ્ચ સર્વાત્મા નિજેચ્છાતઃ કરિષ્યતિ. ૨
સર્વેષાં પ્રભુસંબંધો ન પ્રત્યેકમિતિસ્થિતિઃ
અતોન્યવિનિયોગેપિ ચિંતા કા સ્વસ્ય સોપિ ચેત્. ૩
અજ્ઞાનાદથવા જ્ઞાનાત્કૃતમાત્મનિવેદનમ્;
યૈઃ કૃષ્ણસાત્કૃતપ્રાણૈસ્તેષાં કા પરિદેવના. ૪
તથા નિવેદને ચિંતા ત્યાજ્યા શ્રીપુરુષોત્તમે;
વિનિયોગેપિ સા ત્યાજ્યા સમર્થો હિ હરિઃ સ્વતઃ ૫
લોકે સ્વાસ્થ્યં તથા વેદે હરિસ્તુ ન કરિષ્યતિ;
પુષ્ટિમાર્ગસ્થિતો યસ્માત્ સાક્ષિણો ભવતાખિલાઃ ૬
સેવાકૃતિર્ગુરોરાજ્ઞાબાધનં વા હરીચ્છયા;
અતઃ સેવાપરં ચિત્તં વિધાય સ્થીયતાં સુખમ્. ૭
ચિત્તોદ્વેગં વિધાયાપિ હરિર્યદ્યત્કરિષ્યતિ;
તથૈવ તસ્ય લીલેતિ મત્વા ચિંતાં દ્રુતં ત્યજેત ૮
તસ્માત્સર્વાત્મના નિત્યં શ્રીકૃષ્ણઃશરણંમમ;
વદદ્ભિરેવ સતતં સ્થેયમિત્યેવ મે મતિઃ ૯

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યવિરચિતં નવરત્નસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્.

શ્રીકૃષ્ણાશ્રયઃ

સર્વમાર્ગેષુ નષ્ટેષુ કલૌ ચ ખલધર્મિણિ;
પાષણ્ડપ્રચુરે લોકે કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૧

મ્લેચ્છાક્રાન્તેષુ દેશેષુ પાપૈકનિલયેષુ ચ;
સત્પીડાવ્યગ્રલોકેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ ૨

ગંગાદિતીર્થવર્યેષુ દુષ્ટૈરેવાવૃતેષ્વિહ;
તિરોહિતાધિદૈવેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૩

અહંકારવિમૂઢેષુ સત્સુ પાપાનુવર્તિષુ;
લાભપૂજાર્થયત્નેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૪

અપરિજ્ઞાનનષ્ટેષુ મંત્રેષ્વવ્રતયોગિષુ;
તિરોહિતાર્થદેવેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૫

નાનાવાદવિનષ્ટેષુ સર્વકર્મવ્રતાદિષુ;
પાષંડૈકપ્રયત્નેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૬

અજામિલાદિદોષાણાં નાશકોઽનુભવે સ્થિત:
જ્ઞાપિતાખિલમાહાત્મ્યઃ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૭

પ્રાકૃતા: સકલા દેવા ગણિતાનંદકં બૃહત્;
પૂર્ણાનંદો હરિસ્તસ્માત્કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૮

વિવેકધૈર્યભક્ત્યાદિરહિતસ્ય વિશેષત:
પાપાસક્તસ્ય દીનસ્ય કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૯

સર્વસામર્થ્યસહિત: સર્વત્રૈવાખિલાર્થકૃત્;
શરણસ્થસમુદ્ધારં કૃષ્ણં વિજ્ઞાપયામ્યહમ્. ૧૦

કૃષ્ણાશ્રયમિદં સ્તોત્રં યઃ પઠેત્કૃષ્ણસંનિધૌ;
તસ્યાશ્રયો ભવેત્કૃષ્ણ ઇતિ શ્રીવલ્લભોઽબ્રવીત્. ૧૧
ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યવિરચિતઃ શ્રીકૃષ્ણાશ્રયઃ સંપૂર્ણઃ

અથ ચતુઃશ્લોકી.

સર્વદા સર્વભાવેન ભજનીયો વ્રજાધિપઃ
સ્વસ્યાયમેવ ધર્મો હિ નાન્યઃ ક્વાપિ કદાચન. ૧
એવં સદાસ્મ કર્તવ્યં સ્વયમેવ કરિષ્યતિ;
પ્રભુઃ સર્વસમર્થો હિ તતો નિશ્ચિંતતાં વ્રજેત્. ૨
યદિ શ્રીગોકુલાધીશો ધૃતઃ સર્વાત્મના હૃદિ;
તતઃ કિમપરં બ્રૂહિ લૌકિકૈર્વૈદિકૈરપિ. ૩
અતઃ સર્વાત્મના શશ્વદ્ગોકુલેશ્વરપાદયોઃ
સ્મરણં ભજનં ચાપિ ન ત્યાજ્યમિતિ મે મતિઃ ૪
ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યવિરચિતા ચતુઃશ્લોકી સમાપ્તા.

બાલકોને ગાવા માટેનાં સ્તોત્રગીત.

શ્રીમધુરાષ્ટકમ્.

અધરં મધુરં વદનં મધુરં નયનં મધુરં હસિતં મધુરમ્;
હૃદયં મધુરં ગમનં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ્. ૧
વચનં મધુરં ચરિતં મધુરં વસનં મધુરં વલિતં મધુરમ્;
ચલિતં મધુરં ભ્રમિતં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ્. ૨

વેણુર્મધુરો રેણુર્મધુરઃ પાણિર્મધુરઃ પાદૌ મધુરૌ
નૃત્યં મધુરં સખ્યં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ. ૩
ગીતં મધુરં પીતં મધુરં ભુક્તં મધુરં સુપ્તં મધુરમ્;
રૂપં મધુરં તિલકં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ્. ૪
કરણં મધુરં તરણં મધુરં હરણં મધુરં રમણં મધુરમ્;
વમિતં મધુરં શમિતં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ. ૫
ગુંજા મધુરા માલા મધુરા યમુના મધુરા વીચીમધુરા;
સલિલં મધુરં કમલં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ. ૬
ગોપી મધુરા લીલા મધુરા યુક્તં મધુરં ભુક્તં મધુરમ્;
દૃષ્ટં મધુરં સૃષ્ટં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ્. ૭
ગોપા મધુરા ગાવો મધુરા યષ્ટિર્મધુરા સૃષ્ટિર્મધુરા;
દલિતં મધુરં ફલિતં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ્. ૮

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભદીક્ષિતવિરચિતં શ્રીમધુરાષ્ટકં સંપૂર્ણમ.

શ્રીગોપીગીતમ્.

જયતિ તેઽધિકં જન્મના વ્રજઃ શ્રયત ઇન્દિરા શશ્વદત્ર હિ;
દયિત દૃશ્યતાં દિક્ષુ તાવકાસ્ત્વયિ ધૃતાસવસ્ત્વાં વિચિન્વતે. ૧
શરદુદાશયે સાધુજાતસત્સરસિજોદરશ્રીમુષા દૃશા;
સુરતનાથ તે શુલ્કદાસિકા વરદ નિઘ્નતો નેહ કિં વધઃ ૨
વિષજલાપ્યયાદ્વ્યાલરાક્ષસાદ્વર્ષમારુતાદ્વૈદ્યુતાનલાત્;
વૃષમયાત્મજાદ્વિશ્વતો ભયાદૃષભ તે વયં રક્ષિતા મુહુઃ ૩

ન ખલુ ગોપિકાનન્દનો ભવાનખિલદેહિનામન્તરાત્મદૃક્;
વિખનસાર્થિતો વિશ્વગુપ્તયે સખ ઉદેયિવાન્સાત્વતાં કુલે. ૪
વિરચિતાભયં વૃષ્ણિધુર્ય તે ચરણમીયુષાં સંસૃતેર્ભયાત્;
કરસરોરુહં કાન્ત કામદં શિરસિ ધેહિ નઃ શ્રીકરગ્રહમ્. ૫
વ્રજજનાર્તિહન્વીર યોષિતાં નિજજનસ્મયધ્વંસનસ્મિત;
ભજ સખે ભવત્કિંકરીઃ સ્મ નો જલરુહાનનં ચારુ દર્શય. ૬
પ્રણતદેહિનાં પાપકર્ષણં તૃણચરાનુગં શ્રીનિકેતનમ્;
ફણિફણાર્પિતં તે પદામ્બુજં કૃણુ કુચેષુ નઃ કૃન્ધિ હૃચ્છયમ્. ૭
મધુરયા ગિરા વલ્ગુવાક્યયા બુધમનોજ્ઞયા પુષ્કરેક્ષણ;
વિધિકરીરિમા વીર મુહ્યતીરધરસીધુનાપ્યાયયસ્વ નઃ ૮
તવ કથામૃતં તપ્તજીવનં કવિભિરીડિતં કલ્મષાપહમ્;
શ્રવણમંગલં શ્રીમદાતતં ભુવિ ગૃણન્તિ તે ભૂરિદા જનાઃ ૯
પ્રહસિતં પ્રિય પ્રેમવીક્ષણં વિહરણં ચ તે ધ્યાનમંગલમ્;
રહસિ સંવિદો યા હૃદિસ્પૃશઃ કુહકનો મનઃ ક્ષોભયન્તિ હિ. ૧૦
ચલસિ યદ્વ્રજાત્ ચારયન્પશૂન્નલિનસુન્દરં નાથ તે પદમ્;
શિલતૃણાંકુરૈઃ સીદતીતિ નઃ કલિલતાં મનઃ કાન્ત ગચ્છતિ. ૧૧
દિનપરિક્ષયે નીલકુન્તલૈર્વનરુહાનનં બિભ્રદાવૃતમ્;
ઘનરજસ્વલં દર્શયન્મુહુર્મનસિ નઃ સ્મરં વીર યચ્છસિ. ૧૨
પ્રણતકામદં પદ્મજાર્ચિતં ધરણિમણ્ડનં ધ્યેયમાપદિ;
ચરણપંકજં શંતમં ચ તે રમણ નઃ સ્તનેષ્વર્પયાધિહન્. ૧૩
સુરતવર્ધનં શોકનાશનં સ્વરિતવેણુના સુષ્ઠુ ચુમ્બિતમ્;
ઇતરરાગવિસ્મારણં નૃણાં વિતર વીર નસ્તેધરામૃતમ્. ૧૪

અટતિ યદ્‌ભવાનન્હિ કાનનં ત્રુટિર્યુગાયતે ત્વામપશ્યતામ્;
કુટિલકુન્તલં શ્રીમુખં ચ તે જડ ઉદીક્ષતાં પક્ષ્મકૃદ્દશામ. ૧૫
પતિસુતાન્વયભ્રાતૃબાન્ધવાનતિવિલંઘ્ય તેન્ત્યચ્યુતાગતાઃ
ગતિવિદસ્તવોદ્‌ગીતમોહિતાઃકિતવ યોષિતઃકસ્ત્યજેન્નિશિ. ૧૬
રહસિ સંવિદં હૃચ્છયોદયં પ્રહસિતાનનં પ્રેમવીક્ષણમ્;
બૃહદુરઃ શ્રિયો વીક્ષ્ય ધામ તે મુહુરતિસ્પૃહં મુહ્યતે મનઃ ૧૭
વ્રજવનૌકસાં વ્યક્તિરંગ તે વૃજિનહન્ત્ર્યલં વિશ્વમંગલમ્;
ત્યજમનાક્ચનસ્ત્વત્સ્પૃહાત્મનાંસ્વજનહૃદ્રુજાંયન્નિષૂદનમ્. ૧૮
યત્તે સુજાતચરણામ્બુરુહં સ્તનેષુ
ભીતાઃ શનૈઃ પ્રિય દધીમહિ કર્કશેષુ;
તેનાટવીમટસિ તદ્‌વ્યથતે ન કિંસ્વિ-
ત્કૂર્પાદિભિર્ભ્રમતિ ધીર્ભવદાયુષાં નઃ ૧૯
ઇતિ શ્રીગોપીગીતં સંપૂર્ણમ્.

અથ શ્રીગોકુલેશાષ્ટકમ્.

નંદગોપભૂપવંશભૂષણં વિદૂષણં ભૂમિભૂતિભૂરિભાગ્ય-ભાજનં ભયાપહમ્। ધેનુધર્મરક્ષણાવતીર્ણપૂર્ણવિગ્રહં નીલ-વારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૧ ॥ ગોપબાલસુંદરીગણાવૃતં કલાનિધિં રાસમંડલીવિહારકારિકામસુંદરમ્॥ પદ્મયોનિશંકરા-દિદેવવૃંદવંદિતં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥૨॥ ગોપ-રાજરત્નરાજિમંદિરાનુરિંગણં ગોપબાલબાલિકાકલાનુરુદ્ધગાય-

નમ્ ॥ સુંદરીમનોજભાવભાજનાંબુજાનનં નીલવારિવાહકાંતિ-ગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૩ ॥ કંસકેશિકુંજરાજદુષ્ટદૈત્યદારણં ઇંદ્ર-સૃષ્ટવૃષ્ટિવારિવારણોદ્ધૃતાચલમ્ ॥ કામધેનુકારિતાભિધાનગાન-શોભિતં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૪ ॥ ગોપિ-કાગૃહાંતગુપ્તગવ્યચૌર્યચંચલં દુગ્ધભાંડભેદલીનલજ્જિતાસ્ય-પંકજમ્ ॥ ધેનુધૂલિધૂસરાંગશોભિહારનૂપુરં નીલવારિવાહકાં-તિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૫ ॥ વત્સધેનુગોપબાલભીષણાસ્યવન્હિપં કેકિપિચ્છકલ્પિતાવતંસશોભિતાનનમ્ ॥ વેણુવાદ્યમત્તઘોષ-સુંદરીમનોહરં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥૬॥ ગર્વિ-તામરેંદ્રકલ્પકલ્પિતાન્નભોજનં શારદારવિંદવૃંદશોભિહંસજા-સ્તુતમ્ ॥ દિવ્યગંધલુબ્ધભૃંગપારિજાતમાલિનં નીલવારિવાહ-કાં તિગોકુલેશમાશ્રયે ॥૭॥ વાસરાવસાનગોષ્ઠગામિગોગણાનુગં-ધેનુદોહદેહગેહમોહવિસ્મયક્રિયમ્ ॥ સ્વીયગોકુલેશદાનદક્ષ-ભક્તરક્ષણં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૮ ॥

ઇતિશ્રી રઘુનાથકૃતં શ્રીગોકુલેશાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

રાસલીલામૃતશ્લોક.

બજત કુંજમેં મંજુ બાંસરી વ્રજવધૂ બધી પ્રેમ ગાંસરી;
ઘર તજ્યો ગઈ કૃષ્ણ પાસરી શરદચંદ કીનો ઉજાસરી. ૧

હરિ કિયો જબે મંદ હાસરી, નિરખિકેં ભગ્યો તાપ નાસરી;
સુમનકુંજ રાજે વિકાસરી, ભ્રમર પુંજ ગુંજે સુવાસરી. ૨

ગુણ ભરી તિયા રૂપરાસરી, પુન પ્રબીન હે઼ં પ્રેમ રાસરી;
અતનુ મોહ ભાવ પ્રકાસરી, મિલ ગુપાલ કીને વિલાસરી. ૩

મદ ગુમાનહી જાન તાસુરી, હૃદયમેં છિપે શ્રીનિવાસરી;
વિરહ જાત બાઢયો હુતાસરી તરુલતાન પૂછે ઉદાસરી. ૪

સઘન કુંજ કીની નલાસરી, ગુન કથા રચી યાહિ આસરી;
ભરત નેંન ઉંચે ઉસાસરી, કરી કૃપા મિલે પીતવાસરી. ૫

વદનકંજહે ચારૂ હોંસરી, મદન માન જાતે નિરાસરી;
કર ગહે જુરી આસ-પાસરી, ભરત અંક બાઢયો હુલાસરી. ૬

અધર પાન કીને હુ પ્યાસરી, મિટત નાહી જૈસે ઉપાસરી;
લિપટ શ્યામસૂં એસિ ભાસરી, ધન સુદામિની ભાદ્ર માસરી. ૭

કરત કૃષ્ણકે સંગ રાસરી, સરસ રાગ ગાવેં ખુલાસરી;
સુર જુ સપ્ત નીકે નિકાસરી, મુરજ બીન બાજેં મીઠાસરી. ૮

બજત મંજુ મંજીર લાસરી, નચત મોર છાંડે અવાસરી;
સુર બિમાન છાયે અકાસરી, પરત પુષ્પ વૃષ્ટિ તહાં સુરી. ૯

કટ ગઇ તબે ગેહ ફાંસરી, છૂટ ગયો જુ સંસારત્રાસરી;
ચરનમાંજ દીજે નિવાસરી, સરન ગોકુલાધીશ દાસરી. ૧૦

ઇતિ શ્રીમદ્ગોસ્વામિશ્રીગિરિધરજીસુત શ્રીગોકુલાધીશવિરચિતા
રાસલીલામૃતશ્લોકાઃ સમાપ્તાઃ

શ્રી વિઠ્ઠલેશાષ્ટકમ્.

૭.

ન મંત્રે ન તંત્રે ન ચ જ્ઞાનસિદ્ધૌ ન વૈકુંઠપુદ્ધેસ્તુ વૈકુંઠલોકે;
ગતિર્વિઠ્ઠલશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૧
પદાંભોરુહાંભોવિભિન્નાર્તિતાપે કૃપાદૃકુસ્વકેતાદૃશોદારશીલે;
ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૨
ન નાકે વરાકે ન રાકેશયાંકે પિનાકેશલોકે ન વા કેલિ--રમ્યે;
ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૩
યદાલોક્તસ્તોકતોપિ ક્ષણેન પ્રમુક્તિર્ભવેદ્ધોકતઃ શોકતોયમ્;
ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૪
સ્મૃતિર્વા મતિર્વા કદા વા યદા વા યથા વા તથા

સ્યાત્ પદાર્થાઃ કિયંતઃ

ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૫
મહામોહદગ્ધોપિ કાલાગ્નિદગ્ધો વિદગ્ધો ભવેત્

સ્નેહદૃષ્ટયાપિ યસ્ય;

ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ; ૬
યદંગીકૃતં જીવમંગીકરોતિ ત્રિભંગી સ્વયં વેણુરંગી પ્રભુર્યત્
ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૭
શરણ્યોતિધન્યો ધરિણ્યા વરેણ્યો વરીવર્તિ ગણ્યો યદન્યો ન કોપિ;
ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૮
સદાનંદરૂપઃ સદાનંદરૂપાત્મનાનંદલીલારસં યો દદાતિ;
ગતિર્વિઠ્ઠલેશે રતિર્વિઠ્ઠલેશે મતિર્વિઠ્ઠલેશે સદા વૈ મમાસ્તુ. ૯

ન ભક્તિર્ન યુક્તિર્ન વૈ સર્વશક્તિર્વિરક્તિર્ન યુક્ત
સ્તતો ભક્તિરુક્તા;
ગતિર્વિઠ્ઠલેશો રતિર્વિઠ્ઠલેશો મતિર્વિઠ્ઠલેશો સદા વૈ મમાસ્તુ. ૧૦

ઇતિ શ્રીરઘુનાથકૃતો વિઠ્ઠલેશસ્તવઃ સમાપ્તઃ

॥ શ્રીનન્દકુમારાષ્ટકમ્ ॥

સુન્દરગોપાલં ઉરવનમાલં નયનવિશાલં દુઃખહરમ્,
વૃન્દાવનચન્દ્રં આનન્દકન્દં પરમાનન્દં ધરણિધરમ્;
વલ્લભઘનશ્યામં પૂર્ણકામં અત્યભિરામં પ્રીતિકરમ્,
ભજનન્દકુમારં સર્વસુખસારં તત્ત્વવિચારં બ્રહ્મપરમ્. ૧

સુન્દરવારિજવદનં નિર્જિતમદનં આનન્દસદનં મુકુટધરમ્,
ગુંજાકૃતિહારં વિપિનવિહારં પરમોદારં ચીરહરમ્;
વલ્લભપટપીતં કૃતઉપવીતં કરનવનીતં વિબુધવરમ્- ભજ૦ ૨

શોભિતસુખમૂલં યમુનાકૂલં નિરૂપમશીલં સુખદવરમ્,
મુખમંડિતરેણું ચારિતધેનું વાદિતવેણું મધુરસુરમ્;
વલ્લભમતિવિમલં શુભપદકમલં નખરુચિઅમલં તિમિરહરમ્ ભજ.૩

શિરમુકુટસુદેશં કુંચિતકેશં નટવરવેશં કામવરમ્,
માયાકૃતમનુજં હલધરસહજં પ્રતિહતદનુજં ભારહરમ્;
વલ્લભવ્રજપાલં સુભગસુચાલં હિતમનુકાલં ભાવવરમ્- ભજ. ૪

ઇન્દીવરભાસં પ્રકટસુરાસં કુસુમવિકાસં વંશિધરમ્,
હિતમન્મથમાનં રૂપનિધાનં કૃતકલગાનં ચિત્તહરમ્;

વલ્લભમૃદુહાસં કુંજનિવાસં વિવિધવિલાસં કેલિકરમ્– ભજ. ૫
અતિપરમપ્રવીણં પાલિતદીનં ભક્તાધીનં કર્મકરમ્,
મોહનમતિધીરં કલિબલવારં હતપરવીરં તરલતરમ્;
વલ્લભવ્રજરમણં વારિજવદનં જલધરશમનં શૈ ।ધરમ્– ભજ. ૬
જલધરરુચિકાયં લલિતત્રિભંગં બહુકૃતિરંગં રસિકવરમ્,
ગોકુલપરિવારં મદનાકારં કુંજવિહારં ગૂઢનરમ્;
વલ્લભવ્રજચન્દ્રં સુભગસુછન્દં પરમાનન્દં ભ્રાન્તિહરમ્ ભજ. ૭
વન્દિતયુગચરણં પાવનકરણં જગદુદ્ધરણં વિમલવરમ્,
કાલિયશિરગમનં કૃતફણિનમનં ઘાતિતયવનં મૃદુલતરમ્;
વલ્લભદુઃખહરણં નિર્મલચરણં અશરણશરણં મુક્તિકરમ્ ભજ. ૮

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યવિરચિતં શ્રીનન્દકુમારાષ્ટકમ્

। શ્રી ગોપીજનવલ્લભાષ્ટકમ્ ।

૯.

નવાંબુદાનીકમનોહરાય પ્રફુલ્લરાજીવવિલોચનાય;
વેણુસ્વનૈર્મોદિતગોકુલાય નમોસ્તુ ગોપીજનવલ્લભાય. ૧
કિરીટકેયૂરવિભૂષિતાય ગ્રૈવેયમાલામણિરંજિતાય;
સ્ફુરચ્ચલત્કાંચનકુંડલાય નમોસ્તુગોપીજનવલ્લભાય. ૨
દિવ્યાંગનાવૃંદનિષેવિતાય સ્મિતપ્રભાચારુમુખાંબુજાય;
ત્રૈલોક્યસંમોહિતસુંદરાય નમોસ્તુગોપીજનવલ્લભાય. ૩

રત્નાદિમૂલાલયસંશ્રિતાય કલ્પદ્રુમચ્છાયસમાશ્રિતાય;
હેમસ્ફુરન્મંડલમધ્યગાય નમોસ્તુ ગોપીજનવલ્લભાય. ૪
શ્રીવત્સરોમાવલિરંજિતાય વક્ષ:સ્થલે કૌસ્તુભભૂષિતાય;
સરોજકિંજલ્કનિભાંશુકાય નમોસ્તુ ગોપીજનવલ્લભાય. ૫
દિવ્યાંગુલીયાંગુલિરંજિતાય મયૂરપિચ્છ ચ્છવિશોભિતાય;
વન્યસ્રજાલંકૃતવિગ્રહાય નમોસ્તુ ગોપીજનવલ્લભાય. ૬
મુનીન્દ્રવૃન્દૈરભિસંસ્તુતાય ક્ષરત્પયોગોકુલગોકુલાય;
ધર્માર્થકામામૃતસાધકાય નમોસ્તુ ગોપીજનવલ્લભાય. ૭
અનસ્તમસ્તોમદિવાકરાય ભક્તસ્ય ચિન્તામણિસાધકાય;
અશેષદુ:ખામયભેષજાય નમોસ્તુ ગોપીજનવલ્લભાય. ૮

ઇતિ શ્રીહરિરાય વિરચિતં ગોપીજનવલ્લભાષ્ટકં સમાપ્તમ

॥ અથ શ્રીગિરિરાજધાર્યષ્ટકમ્ ॥

શ્રીગોપીજનવલ્લભાય નમ: ॥ ભક્તાભિલાષાચરિતાનુસારી, દુગ્ધાદિચૌર્યેણ યશોવિસારી ॥ કુમારતાનંદિતઘોષનારિર્મમ પ્રભુ: શ્રીગિરિરાજધારી ॥ ૧ ॥ વ્રજાંગનાવૃંદસદાવિહારી, અંગૈર્ગૃહાંગારતમોપહારી ॥ ક્રીડારસાવેશતમોઽભિસારી, મમ પ્રભુ: શ્રીગિરિરાજધારી ॥૨॥ વેણુસ્વનાનંદિતપન્નગારી, રસાતલાનૃત્યપદપ્રચારી ॥ [illegible] વયસ્યાકૃતિદૈત્યમારી, મમ પ્રભુ: શ્રીગિરિરાજધારી ॥૩॥ પુલિંદદારાહિતશંબરારી, રમાસદોદારદયાપ્રકારી ॥ ગોવર્ધને કંદફલોપહારી, મમ પ્રભુ: શ્રીગિરિરાજધારી ॥૪॥ કલિંદજા

कूलदुकूलहारी कुमारिकाकामकलाविहारी ॥ वृंदावने गोधन-वृंदचारी, मम प्रभुः श्रीगिरिराजधारी ॥५॥ व्रजेंद्रसवाधिकशर्मकारी, महेंद्रगर्वाधिकगर्वहारी ॥ वृंदावने कंदफलोपहारी, मम प्रभुः श्रीगिरिराजधारी ॥६॥ मनः कलानाथतमोविदारी, वंशीरवाकारिततत्कुमारिः ॥ रासोत्सवोद्वेल्लरसाब्धिसारी, मम प्रभुः श्रीगिरिराजधारी ॥७॥ मत्तद्विपोद्दामगतानुकारी लुंठत्प्रसूनाप्रपदीनहारी ॥ रामोरसस्पर्शकरप्रसारी, मम प्रभुः श्रीगिरिराजधारी ॥८॥
इति श्रीवल्लभाचार्यविरचितं श्रीगिरिराजधार्यष्टकं संपूर्णम ।

॥ अथ श्रीकृष्णाष्टकम् ॥

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीगोपगोकुलविवर्धननंदसूनो राधापते व्रजजनार्त्तिहरावतार ॥ मित्रात्मजातटविहारण दीनबंधो दामोदराच्युत विभो मम देहि दास्यम् ॥१॥ श्रीराधिकारमण माधव गोकुलेंद्रसूनो यदूत्तम रमार्चित पादपद्म ॥ श्रीश्रीनिवास पुरुषोत्तम विश्वमूर्ते गोविंद यादवपते मम देहि दास्यम् ॥२॥ गोवर्धनोद्धरण गोकुल वल्लभाद्य वंशोद्भटालय हरेखिललोकनाथ ॥ श्रीवासुदेव मधुसुदन विश्वनाथ विश्वेश गोकुलपते मम देहि दास्यम् ॥३॥ रासोत्सवप्रिय बलानुज सत्त्वराशे भक्तानुकंपित भवार्ति हराधिनाम ॥ विज्ञानधाम गुणधाम किशोरमूर्ते सर्वेश मंगलतनो मम देहि दास्यम् ॥४॥ सद्धर्मपाल गरुडा

સન યાદવેંદ્ર બ્રહ્મણ્યદેવ યદુનંદન ભક્તિદાન ॥ સંકર્ષણ-પ્રિય કૃપાલયદેવ વિષ્ણો સત્યપ્રતિજ્ઞ ભગવન્ મમ દેહિ દાસ્યમ્ ॥ ૫ ॥ ગોપીજનપ્રિયતમક્રિયયૈકલભ્ય રાધાવર પ્રિયવરેણ્ય શરણ્યનાથ ॥ આશ્ચર્યબાલ વરદેશ્વર, પૂર્ણકામ વિદ્વત્તમાશ્રય વિભો મમ દેહિ દાસ્યમ્ ॥ ૬ ॥ કંદર્પકોટિ-મદહારણ તીર્થકીર્તે વિશ્વૈકવંદ્ય કરૂણાર્ણવ તીર્થપાદ ॥ સર્વજ્ઞ સર્વવરદાશ્રય કલ્પવૃક્ષ નારાયણાખિલગુરો મમ દેહિ દાસ્યમ્ ॥ ૭ ॥ વૃંદાવનેશ્વર મુકુંદ મનોજ્ઞવેષ વંશીવિભૂ-ષિતકરાંબુજ પદ્મનેત્ર ॥વિશ્વેશ કેશવ વ્રજોત્સવ ભકિતવશ્ય દેવેશ પાંડવપતે મમ દેહિ દાસ્યમ્ ॥ ૮ ॥ શ્રીકૃષ્ણ સ્તવવરરત્નમષ્ટકમિદં સર્વાથંદં વર્ણ્યતાં ભકતાનાં ચ હિતં હરેશ્ચ નિતરાં યો વૈ પઠેત્પાવનમ્ ॥ તસ્યાસૌ વ્રજરાજ-સૂનુરતુલાં ભકિતં સ્વપાદાંબુજે સત્સેવ્યે પ્રદદાતિ ગોકુલ-પતિઃ શ્રીરાધિકાવલ્લભઃ ॥ ૯ ॥

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યવિરચિતં શ્રીકૃષ્ણાષ્ટકં સમાપ્તમ્ ॥

॥ અથ શ્રીવલ્લભાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ શ્રીમદ્વૃંદાવનેંદુપ્રકટિતરસિકાનંદ સંદોહરૂપસ્ફૂર્જદ્રાસાદિલીલામૃતજલધિભરાક્રાંતસર્વોપિશશ્વત્ ॥ તસ્યૈવાત્માનુભાવપ્રકટનહૃદયસ્યાજ્ઞયા પ્રાદુરાસીદ્ ભૂમૌ યઃ સન્મનુષ્યાકૃતિરતિ કરુણસ્તં પ્રપદ્યે હુતાશમ ॥ ૧ ॥

માવિર્ભૂયાદ્ભવાંશ્ચેદધિધરણિતલં ભૂતનાથોદિતાસન્માર્ગ-
ધ્વાંતાંધતુલ્યા નિગમપથગતો દેવસર્ગેઽપિ જાતાઃ ॥ ઘોષા-
ધીશં તદેમે કથમપિ મનુજાઃ પ્રાપ્નુયુર્નૈવ દૈવી સૃષ્ટિ-
ર્વ્યર્થા ચ ભૂયાન્નિજફલરહિતા દેવ વૈશ્વાનરૈષા ॥ ૨ ॥ ન
હ્યન્યો વાગધીશાચ્છ્રુતિગણવચસાં ભાવમાજ્ઞાતુમીષ્ટે યસ્મા-
ત્સાધ્વી સ્વભાવં પ્રકટયતિ વધૂરગ્રત. પત્યુરેવ ॥ તસ્માચ્છ્રી
વલ્લભાખ્યત્વદુદિતવચનાદન્યથા રૂપયંતિ ભ્રાં. ॥ યે તે
નિસર્ગત્રિદશરિપુતયા *કેવલાંધંતમોગાઃ ॥ ૩ ॥ પ્રાદુર્ભૂતેન
ભૂમૌ વ્રજપતિચરણાંભોજસેવાખ્યવર્ત્મપ્રાકટ્યં યત્કૃતં તે
તદ્વત નિજકૃતે શ્રીહુતાશેતિ મન્યે ॥ યસ્માદસ્મિંસ્થિતો
[1]યત્કિમપિ કથમપિ ક્વાપ્યુપાહર્તુમિચ્છત્યદ્ધાતદ્ગોપિકેશઃ
સ્વવદનકમલે ચારુહાસે કરોતિ ॥ ૪ ॥ ઉષ્ણત્વૈકસ્વભાવોપ્ય
તિશિશિરવચઃ પુંજપીયૂષવૃષ્ટીરાર્તેષ્વત્યુગ્રમોહાસુરનૃષુ યુગ-
પત્તાપમપ્યત્ર કુર્વન્ ॥ સ્વસ્મિન્કૃષ્ણાસ્યતાં ત્વં પ્ર-
કટયસિ ચનો ભૂતદેવત્વમેતદ્યસ્મદાનંદદં શ્રીવ્રજજન
નિચયે નાશકં ચાસુરાગ્નેઃ ॥ ૫ ॥ આમ્નાયોક્તં યદંભોભવન
મનલતસ્તચ્ચ સત્યં વિભો યત્સર્ગાદૌ ભૂતરૂપાદભવદનલતઃ
પુષ્કરં ભૂતરૂપમ્ ॥ આનંદૈકસ્વરૂપાત્ત્વદધિભુયદભૂત્કૃષ્ણ
સેવારસાબ્ધિશ્ચાનંદૈકસ્વરૂપસ્તદખિલમુચિતં હેતુસામ્યં હિ
કાર્યે ॥ ૬ ॥ સ્વામિન્શ્રીવલ્લભાગ્ને ક્ષણમપિ ભવતઃ
સન્નિધાને કૃપાતઃ પ્રાણપ્રેષ્ઠવ્રજાધીશ્વરવદનદિદૃક્ષાર્તિતાપો

---

* કેવલં નિત્યદુઃખાઃ   ૧ યઃ કિમપિ.

જનેષુ ॥ યત્પ્રાદુર્ભાવમાત્રેણોત્સુચિતતરમિદં યત્તુ પશ્ચાદ્ધ પીત્થં દૃષ્ટેપ્ય સ્મિન્મુખેંદૌ પ્રચુરતરમુદેત્યેવ તચ્ચિત્ર- મેતત્ ॥ ૭ ॥ અજ્ઞાનાદ્યંધકારપ્રશમનપટુતાખ્યાપનાય ત્રિલોક્યામગ્નિત્વં વર્ણિતં તે કવિભિરપિ સદા વસ્તુતઃ કૃષ્ણ એવ ॥ પ્રાદુર્ભૂતો ભવાનિત્યનુભવનિગમાદ્યુક્તમાનૈરવેત્ય ત્વાં શ્રીશ્રીવલ્લભેમે નિખિલબુધજના ગોકુલેશં ભજંતે ॥૮॥ ઇતિ શ્રીમદ્વિઠ્ઠલદીક્ષિતવિરચિતં શ્રીવલ્લભાષ્ટકં સંપૂર્ણમ ॥

॥ અથ સ્ફુરત્કૃષ્ણપ્રેમામૃતસ્તોત્રમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ સ્ફુરત્કૃષ્ણપ્રેમામૃતરસભરેણાતિ ભરિતા વિહારાન્કુર્વાણાવ્રજપાતવિહારાબ્ધિષુ સદા, પ્રિયા ગોપીભર્તુઃ સ્ફુરતુ સતતં વલ્લભ ઇતિ પ્રથાવત્યસ્માકં હૃદિ સુભગમૂર્તિઃ સકરુણા ॥ ૧ ॥ શ્રીભાગવતપ્રતિપદ- મણિવરભાવાંશુભૂષિતા મૂર્તિઃ, શ્રીવલ્લભાભિધાનસ્તનોતુ *નિજદાસ્ય સૌભાગ્યમ ॥ ૨ ॥ માયાવાદતમો નિરસ્ય મધુભિત્સેવાખ્યવર્ત્માદ્ભુતં શ્રીમદ્ગોકુલનાથસંગમ સુધા સંપ્રાદકં તત્ક્ષણાત્ ॥ દુષ્પ્રાપં પ્રકટીચકાર કરુણા §રાગાદિસંમોહનઃ સ શ્રીવલ્લભભાનુરુલ્લસતિ યઃ શ્રીવલ્લવી- શાંતરઃ ॥ ૩ ॥ કવચિત્ પાંડિત્યં ચેન્ન નિગમગતિઃ સાપિ યદિ ન ક્રિયા સા સાપિ સ્યાદ્યદિ ન હરિમાર્ગે પરિચયઃ॥ યદિ સ્યાત્સો- પિ શ્રીવ્રજપતિરતિર્નેતિ નિખિલૈર્ગુણૈરન્યઃ કો વા વિલસતિ વિ-

---

* દાસ. § રાગાતિ.

ના વલ્લભવરમ્ ॥ ૪ ॥ માયાવાદિકરીંદ્રદર્પદલનેનાસ્યેંદુ રાજોદ્ગતશ્રીમદ્ભાગવતાખ્યદુર્લભસુધાવર્ષેણ વેદોક્તિભિઃ રાધાવલ્લભસેવયા તદુદિતપ્રેમ્ણોપદેશૈરપિ શ્રીમદ્વલ્લભનામધેયસદૃશો ભાવી ન ભૂતોસ્ત્યપિ ॥ ૫ ॥ યદંઘ્રિનખમંડલપ્રસૃતવારિપીયૂષયુગ્મરાંગાહૃદયૈઃ કલિસ્તૃણમિવેહ તુચ્છીકૃતઃ ॥ વ્રજાધિપતિરિંદિરાપ્રભૃતિમૃગ્યપાદાંબુજઃ ક્ષણેન પરિતોષિતસ્તદનુગત્વમેવાસ્તુ મે ॥ ૬ ॥ અઘૌઘતમસાવૃતં કલિભુજંગમાસાદિતં જગદ્વિષયસાગરે પતિતમસ્વધર્મે રતમ્ ॥ યદીક્ષણસુધાનિધિઃ સમુદિતોનુકંપામૃતાદમૃત્યુમકરોત્ક્ષણાદ્દરણમસ્તુ મે તત્પદમ્ ॥ ૭ ॥

ઇતિ શ્રીવિઠ્ઠલેશ્વરવિરચિતા સમશ્લોકી (સ્ફુટ) સંપૂર્ણા ॥

॥ અથ શ્રીગોકુલાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલસર્વસ્વં શ્રીમદ્ગોકુલમંડનમ્ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલદૃક્તારા શ્રીમદ્ગોકુલજીવનમ્ ॥૧॥ શ્રીમદ્ગોકુલમાત્રેશઃ શ્રીમદ્ગોકુલપાલકઃ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલલીલાબ્ધિઃ શ્રીમદ્ગોકુલસંશ્રયઃ ॥ ૨ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલજીવાત્મા શ્રીમદ્ગોકુલમાનસમ્ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલદુઃખઘ્નઃ શ્રીમદ્ગોકુલવીક્ષિતઃ ॥ ૩ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલસૌંદર્યં શ્રીમદ્ગોકુલસત્ફલમ્ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલગોપ્રાણઃ શ્રીમદ્ગોકુલકામદઃ ॥ ૪ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલરાકેશઃ શ્રીમદ્ગોકુલતારકઃ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલપદ્માલિઃ

શ્રીમદ્ગોકુલસંસ્તુતઃ ॥ ૫ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલસંગીતઃ શ્રીમદ્ગોકુલલાસ્યકૃત્ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલભાવાત્મા શ્રીમદ્ગોકુલપોષકઃ ॥ ૬ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલહૃત્સ્થાનઃ શ્રીમદ્ગોકુવસંવૃતઃ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલદૃક્પુષ્ટઃ શ્રીમદ્ગોકુલમોદિતઃ ॥ ૭ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલભોગ્યશ્રીઃ શ્રીમદ્ગોકુલલલિતઃ ॥ શ્રીમદ્ગોકુલભોગ્યશ્રીઃ શ્રીમદ્ગોકુલશર્મકૃત્ ॥ ૮ ॥ ઇમાનિ શ્રીગોકુલેશનામાનિ વદનેમમ ॥ વસંતુ સંતતં ચૈવ લીલાશ્ચ હૃદયે સદા ॥ ૯ ॥

॥ ઇતિ શ્રીવિઠ્ઠલેશ્વર વિરચિતં ગોકુલાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ તત્ર શ્રીમદ્વલ્લભભુજંગપ્રયાતાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ મહોદારચિત્તં ચતુર્વેદવિત્તં સમસ્તેષ્ટદાતારમગ્નિસ્વરૂપમ્ ॥ પુરાણેતિહાસસ્મૃતિખ્યાતકીર્તિં સદા શ્રીયુતં વલ્લભં સંભજેહમ ॥ ૧ ॥ ઘનશ્યામદેહં મહદ્વંશગેહં કલૌ સોમયાગસ્ય કર્તારમીશમ્ ॥ કલારૂપકૃષ્ણસ્ય સૂત્રાર્થકારં સદા શ્રીયુતં વલ્લભં સંભજેહમ્ ॥ ૨ ॥ મહાઘોરસંસારસિંધૌ સુનાવં જગત્તારકં લક્ષ્મણાત્મોદ્ભવં ચ ॥ મહાસુન્દરં દેવદેવેશપૂજ્યં સદા શ્રીયુતં વલ્લભં સંભજેહમ્ ॥ ૩ ॥ મહાસૂર્યકોટિપ્રભં કૃષ્ણતુલ્યં જગત્પ્રેમસંતોષિતસ્વીયભક્તમ્ ॥ કૃપાસાગરં દક્ષિણં કામરૂપં સદા શ્રીયુતં વલ્લભં સંભજેહમ્ ॥૪ ॥ સ્વદેશસ્થરાજાજ્ઞયા વિપ્રવર્યાન્વિનિર્જિત્ય સંકારિતસ્વૈષિકં ચ ॥ તદર્થવ્યયોપેક્ષિતસ્વીયકાર્યં

સદા શ્રીયુતં વલ્લભ સંભજેહમ્ ॥ ૫ ॥ મહાસ્થાનતીર્થાટને ભક્તિયુક્તં સદાભાવગંતારમાપદ્ધરંતમ્ ॥ મહત્ત્વપ્રદં બ્રહ્મવાદૈકનિષ્ઠં સદા શ્રીયુતં વલ્લભં સંભજેહમ્ ॥ ૬ ॥ મહત્કાનને સંકુલાંગાશરીરંતદાનીં ચ શોભાઢ્યતદ્ભૂમિદેશમ્ ॥ તદંશેન દૂરીકૃતવ્યાઘ્રસિંહં સદા શ્રીયુતં વલ્લભં સંભજે-હમ્ ॥ ૭ ॥ ઊષસ્યેવ પિત્રોર્હૃદાનંદકંદં મખે સોમયાજિ પ્રદૃષ્ટસ્વરૂપમ્ ॥ જગત્કારણં ચંદ્રવચ્છીતલાસ્યં સદા શ્રીયુતં વલ્લભંસંભજેહમ્ ॥ ૮ ॥ સદા પાતરુત્થાય યે સંપઠેયુઃ કલૌ સંલભંતે ચ કૃષ્ણસ્ય ભક્તિમ્ ॥ ભુજંગપ્રયાતં જગદ્વલ્લભસ્યપ્રયાંત્યાસ્પદં દેવદેવસ્ય નૂનમ્ ॥ ૯ ॥

॥ ઇતિ શ્રીરઘુનાથ(જી) કૃતં વલ્લભાષ્ટક સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ શ્રીવિઠ્ઠલેશાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ કુરુસદસિ કૃતાભૂદ્દ્રૌપદીવસ્ત્રશોભા સકલવનૃપવરેંદ્રા યત્ર વક્તું ન શક્તાઃ ॥ હરિચરણરતાંગી યેન તત્રાત્મધીરા સ ભવતુ મતભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશઃ સહાયઃ ॥ ૧ ॥ પ્રથમજનનપાપપ્રાપ્તસંપ્રેતદેહૌ સમય ઇહ મમાસ્મિન્કૃષ્ણ-ભક્ત્યા સમેતૌ ગલિતપતિતવેષાવુદ્ધૃતૌ યેન સદ્યઃ સ ભવતુ મમ ભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશ સહાયઃ ॥ ૨ ॥ કમલદલસુને-ત્રેણૈવ ભૂતેશમાયાતતિભિરિહ હિ યેન ભ્રામિતઃ સર્વલોકઃ ॥ અખિલજગતિસર્વસ્વીયભક્તાઃ કૃતાર્થાઃ સ ભવતુ મમ ભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશઃ સહાયઃ ॥ ૩ ॥ સકલયદુકુલેંદ્રૌ યેન કંસૌ હતૌ-ભૂજ્જનનસમયપૂર્વં દેવકીશૂરયોશ્ચ ॥ પરિહૃતમપિ દુઃખં

યામિકા મોહિતાશ્ચ સ ભવતુ મમ ભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશઃ સહાયઃ ॥ ૪ ॥ તપનદુહિતુરંતઃ કાલિયો મારિતઃ સન્નલિગણસુહિતેસ્મિંસ્તત્ફણે યેન નૃત્યમ્ ॥ કૃતમપિ ચ તદંભો લંભિતં નિર્વિષત્વં સ ભવતુ મમ ભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશઃ સહાયઃ ॥ ૫ ॥ કપટકૃતશરીરા પૂતના પ્રપિતાસ્રં વ્રજપતિગૃહસુમાવેકપાદેન યેન ॥ શકટ અસુરવેષઃ પ્રેપિતઃ સ્થાનનાશં સ ભવતુ મમ ભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશઃ સહાયઃ ॥ ૬ ॥ પદનંલિચુતહસ્તા તોષિતાયેન કુંતી હ્યસુરકુલસમૂહા હિંસિતા વીર્યવંતઃ ॥ અખિલભુવનભારઃ પ્રેષિતઃ સંલઘુત્વં સ ભવતુ મમ ભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશ સહાયઃ ॥ ૭ ॥ અખિલસુરકુલેંદ્રસ્યૈવ યેનાભિમાનો ગિરિવરધરણેન ક્ષીણતાં પ્રાપિતશ્ચ ॥ જલધરમવધારા સંહૃતા વ્રાવયુક્તાઃ સ ભવતુ મમ ભૂત્યૈ વિઠ્ઠલેશ સહાયઃ ॥ ૮ ॥ વિઠ્ઠલેશાષ્ટકમિદં પ્રાતરુત્થાય યઃ પઠેત્ ॥ ભક્ત્યા નત્વા ચ સુમનાઃ સ યાતિ પરમાં ગતિમ્ ॥ ૯ ॥

॥ ઇતિ શ્રીરઘુનાથ(જી)કૃતં વિઠ્ઠલેશાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ નામરત્નાખ્ય સ્તોત્રમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ યન્નામાર્કોદયાત્પાપધ્વાંતરાશિઃ પ્રશામ્યતિ ॥ વિકસંતિ હૃદબ્જાનિ તન્નામાનિ સદાશ્રયે ॥ ૧ ॥ આનુષ્ટુભમિહચ્છંદઋષિરગ્નિકુમારજઃ ॥ સર્વશક્તિસમાયુક્તો દેવઃ શ્રીવલ્લભાત્મજઃ ॥ ૨ ॥ વિનિયોગઃ સમસ્તેષ્ટસિદ્ધ્યર્થે વિનિરૂપિતઃ શ્રીવિઠ્ઠલઃ કૃપાસિંધુર્ભક્તિ-

ધરશ્યોતિસુંદર: ।। ૩ ।। કૃષ્ણલીલારસાવિષ્ટ: શ્રીમાન્વલ્લભનં-
દન: ।। દુર્દર્શોભિક્તસંદર્શ્યો ભક્તિગમ્યો ભયાપહ: ।। ૪ ।।
અનન્યભક્તહૃદયો દીનાનાથૈકસંશ્રય: ।। રાજીવલોચનો રાસ
લીલારસમહોદધિ: ।। ૫ ।। ધર્મસેતુર્ભક્તિસેતુ: સુખસેવ્યો
વ્રજેશ્વર: ભક્તશોકાપહ: શાંત: સર્વજ્ઞ: સર્વકામદ: ।। ૬ ।।
રુક્મિણીરમણ: શ્રીશો ભક્તરત્નપરીક્ષક: ।। ભક્તરક્ષૈકદક્ષ:
શ્રીકૃષ્ણભક્તિપ્રવર્તક: ।। ૭ ।। મહાસુરતિરસ્કર્તા સર્વશાસ્ત્ર
વિદગ્રણી: ।। કર્મજાડ્યભિદુષ્ણાંશુર્ભક્તનેત્રસુધાકર: ।।૮।।
મહાલક્ષ્મીગર્ભરત્નં કૃષ્ણવર્મસમુદ્ભવ: ।। ભક્તચિંતામણિ-
ર્ભક્તિકલ્પદ્રુમનવાંકુર: ।। ૯ ।। શ્રીગોકુલકૃતાવાસ: કાલિંદી-
પુલિનપ્રિય: ।। ગોવર્ધનાગમરત: પ્રિયવૃંદાવનાચલ: ।।૧૦।।
ગોવર્ધનાદ્રિમખકૃન્મહેંદ્રમદભિત્પ્રિય: ।। કૃષ્ણલીલૈકસર્વસ્વ:
શ્રીભાગવતભાવવિત્ ।। ૧૧ ।। પિતૃપ્રવર્તિતપથપ્રચાર-
સુવિચારક: ।। વ્રજેશ્વરપ્રીતિકર્તાતન્નિમંત્રણભોજક: ।। ૧૨ ।।
બાલલીલાદિસુપ્રીતો ગોપીસંબંધિસત્કથ: ।। અતિગંભીર
તાત્પર્ય: કથનીયગુણાકર: ।। ૧૩ ।। પિતૃવંશોદધિવિધુ:
સ્ત્રાનુરૂપસુતપ્રસૂ: ।। દિક્ચક્રવર્તી સત્કીર્તિર્મહોજ્જવલચરિ-
ત્રવાન્ ।। ૧૪ ।। અનેકક્ષિતિપશ્રેણીમૂર્ધાસક્તપદાંબુજ: ।।
વિપ્રદારિદ્રયદાવાગ્નિર્ભૂદેવાગ્નિપ્રપૂજક: ।।૧૫।। ગોબ્રાહ્મણપ્રાણ-
રક્ષાપર: સત્યપરાયણ: ।। પ્રિયશ્રુતપથ: શશ્વન્મહામખકર:
પ્રભુ: ।। ૧૬ ।। કૃષ્ણાનુગ્રહસંલબ્ધોમહાપતિતપાવન: ।।
અનેકમાર્ગસંક્લિષ્ટજીવસ્ત્રાણૈકમહો મહાન્ ।। ૧૭ ।। નાના-
ભ્રમનિરાકર્તા ભક્તાજ્ઞાનભિદુત્તમ: ।। મહાપુરુષસત્ખ્યા-

તિર્મહાપુરુષવિગ્રહઃ ॥ ૧૮ ॥ દર્શનીયતમો વાગ્મી માયાવાદ-
નિરાસકૃત્ ॥ સદા પ્રસન્નવદનો મુગ્ધસ્મિતમુખાંબુજઃ ॥૧૯॥
પ્રેમાર્દ્રદગ્વિશાલાક્ષઃ ક્ષિતિમંડલમંડનઃ ॥ ત્રિજગદ્વ્યાપિસત્કી-
ર્તિર્ધવલીકૃતમેચકઃ ॥ ૨૦ ॥ વાક્સુધાકૃષ્ટભક્તાંતઃકરણઃ
શત્રુતાપનઃ ॥ ભક્તસંપ્રાર્થિતકરો દાસદાસીપ્સિતપ્રદઃ ॥૨૧॥
અચિંત્યમહિમામેયો વિસ્મયાસ્પદવિગ્રહઃ ભક્તક્લેશાસહઃ
સર્વસહો ભક્તકૃતે વશઃ ॥ ૨૨ ॥ આચાર્યરત્નં સર્વાનુગ્રહ-
કૃન્મંત્રવિત્તમઃ ॥ સર્વસ્વદાનકુશલો ગીતસંગીતસાગરઃ ॥૨૩॥
ગોવર્ધનાચલસખો ગોપગોગોપિકાપ્રિયઃ ॥ ચિંતતજ્ઞો મહા-
બુદ્ધિર્જગદ્વંદ્યપદાંબુજઃ ॥ ૨૪ ॥ જગદાશ્ચર્યરસકૃત્સદાકૃષ્ણ-
કથાપ્રિયઃ ॥ સુખોદર્કકૃતિઃ સર્વસંદેહચ્છેદદક્ષિણઃ ॥ ૨૫ ॥
સ્વપક્ષરક્ષણે દક્ષઃ પ્રતિપક્ષક્ષયંકરઃ ॥ ગોપિકાવિરહાવિષ્ટઃ
કૃષ્ણાત્મા સ્વસમર્પકઃ ॥ ૨૬ ॥ નિવેદિતસ્વસર્વસ્વઃ શર-
ણાધ્વપ્રદર્શકઃ ॥ શ્રીકૃષ્ણાનુગૃહીતકપ્રાર્થનીયપદાંબુજઃ ॥૨૭॥
ઇમાનિ નામરત્નાનિશ્રીવિઠ્ઠલપદાંબુજમ્ ॥ ધ્યાત્વા તદેકશરણો
યઃ પઠેત્સ હરિં લભેત્ ॥ ૨૮ ॥ યદ્યન્મનસ્યભિધ્યાયેત્તત્તદા-
પ્નોત્યસંશયમ ॥ નામરત્નાભિધમિદં સ્તોત્રં યઃ પ્રપઠેત્સુધીઃ
॥ ૨૯ ॥ તદીયત્વં ગૃહાણાશુ પ્રાર્થ્યમેતન્મમ પ્રભો ॥
શ્રીવિઠ્ઠલપદાંભોજમકરંદજુષોનિશમ્ઇયં શ્રીરઘુનાથસ્ય કૃતિ-
ર્વિજયતેતરામ્ ॥ ૩૦ ॥ ઇતિ શ્રીરઘુનાથ (જી) વિરચિતં
નામરત્નાખ્યં સ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ તતઃ પ્રાતઃસ્મરણમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ પ્રાતઃ સ્મરેદ્ભગવતો વરવિઠ્ઠલસ્ય પાદારવિંદયુગલં સકલાર્થસિદ્ધ્યૈ ॥ યો વૈ વિતર્ક તમસા પિહિતં સ્વભક્તં પ્રીતઃ શમાદિવપુરોદિતતિગ્મરશ્મિઃ ॥ ૧ ॥ પ્રાતઃ સ્મરેન્નમનનિર્વૃતિદં મુરારેઃ પૂર્ણાવતારવરવિઠ્ઠલપાદપદ્મમ્ ॥ માયાવિકૃત્યગહનં ગતબંધુલોકે યો વૈ સ્વમાર્ગમનયત્કૃપયા પ્રપન્નમ્ ॥ પ્રાતર્ભજેદમલમૂર્તિમનંતશક્તેઃ ॥ શ્રીવિઠ્ઠલસ્ય જનતાપહરસ્ય નિત્યમ્ ॥ યો વૈ જનસ્ય શતજન્મકૃતાપરાધં પાદાનતસ્ય કૃપયાપનુનોદ સત્યમ્ ॥ ૩ ॥ પ્રાતર્નતા ભજત ભક્તજનાઃ સશિષ્યા નારાયણં નરવરં દ્વિજવિઠ્ઠલેશમ્ ॥ ધર્માર્થકામભવમોક્ષદમંહસોરિં સંસારદુઃખશમનં ગુરુમાદિદેવમ્ ॥ ૪ ॥ પ્રાતર્જના ગદત નામ નરોત્તમસ્ય શ્રીવિઠ્ઠલસ્ય હરિવલ્લભવલ્લભસ્ય ॥ ઇષ્ટાર્થદં સુખકરં મતિમાનદં ચ સર્વાઘશોકશમનં ગદતો નરસ્ય ॥ ૫ ॥ યઃ શ્લોકપંચકમિદં સતતં પઠેચ્ચેત્સ સ્યાત્સુખી સુવિભવી વિદુષાં વરિષ્ઠઃ ॥ દેવાપદેવગણભીતિહરં ચ હારં સર્વાવતારશમનં હરિતોષણં ચ ॥ ઇતિ શ્રીવિઠ્ઠલેશ્વરાણાં પ્રાતઃસ્મરણસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ જન્મવૈફલ્યનિરૂપણાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ નાશ્રિતો વલ્લભાધીશો ન ચ દૃષ્ટા સુબોધિની ॥ નારાધિ રાધિકાનાથો વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥૧॥ ન ગૃહીતં હરેર્નામ નાત્માદ્યખિલમર્પિતમ્ ॥ ન કૃષ્ણ સેવા વિહિતા

વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥૨॥ ન લીલાચિંતનં નૈવ હીનતા વિરહા-દ્ધરેઃ ॥ ન વા કૃષ્ણાશ્રયઃ પૂર્ણો વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥૩॥ ન નીતા વાર્તયા ઘસ્રાઃ સાધવો નૈવ સેવિતાઃ ॥ ન ગોવિંદ-ગુણા ગીતા વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥ ૪ ॥ ન કૃષ્ણરૂપ-સૌંદર્યે મનો નૈવ વિરાગિતા ॥ ન દુઃસંગપરિત્યાગો વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥ ૫ ॥ ન ભક્તિઃ પુષ્ટિમાર્ગીયા ન નિઃ-સાધનતા હૃદિ ॥ ન વિસ્મૃતિઃ પ્રપંચસ્ય વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥ ૬ ॥ ન ધર્મપરતા નૈવ ધર્મમાર્ગે મનોગતિઃ ॥ ન ભક્તિર્જ્ઞાનવૈરાગ્યે વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥ ૭ ॥ ન નિજસ્વામિવિરહપરિતાપો ન ભાવના ॥ ન દૈન્યં પરમં યસ્ય વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે ॥ ૮ ॥ ઇતિ શ્રીહરિદાસોદિત જન્મવૈફલ્યનિરૂપણાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ વલ્લભશરણાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ નિઃસાધનજનોદ્ધારકરણપ્રકટીકૃતઃ ॥ ગોકુલેશસ્વરૂપઃ શ્રીવલ્લભઃ શરણં મમ ॥ ૧ ॥ ભજનાનંદ-દાનાર્થે પુષ્ટિમાર્ગપ્રકાશકઃ ॥ કરુણાવરણીયઃ શ્રીવલ્લભઃ શરણં મમ ॥ ૨ ॥ સ્વામિનીભાવસંયુક્તભગવદ્ભાવભાવિતઃ ॥ અત્યલૌકિકમૂર્તિઃ શ્રીવલ્લભઃ શરણં મમ ॥ ૩ ॥ શ્રીકૃષ્ણવદના-નંદો વિયોગાનલમૂર્તિમાન્ ॥ ભક્તિમાર્ગાબ્જભાનુઃ શ્રીવલ્લભઃ શરણં મમ ॥ ૪ ॥ રાસલીલારસભરસમાક્રાંતાખિલાંગભૃત્ ॥ ભાવરૂપાખિલાંગઃ ભૂત્ શ્રીવલ્લભઃ શરણં મમ ॥ ૫ ॥ શ્રીભા-

ગવતભાવાર્થાવિર્ભાવાર્થાવતારિત: સ્વામિસંતોષહેતુ: શ્રીવલ્લભ: શરણં મમ ॥ ૬ ॥ બલ્લવીવલ્લભાંત:સ્થલીલાનુભવવલ્લભ: ॥ અન્યાસ્ફુરણરૂપ: શ્રીવલ્લભ: શરણં મમ ॥૭॥ જિતાંભોજ-પદાંભોજવિભૂષિતવસુધર: ॥ સદા ગોવર્ધનસ્થ: શ્રીવલ્લભ: શરણં મમ ॥ ૮ ॥ અનન્યસ્તન્મના નિત્યં પઠેદ્ય: શરણા-ષ્ટકમ્ ॥ સ લભેત્સાધનાભાવયુક્તોપ્યેતત્પદાશ્રય: ॥ ૯ ॥ ઇતિ શ્રીહરિરાયજીવિરચિતં શ્રીવલ્લભશરણાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ શ્રીવલ્લભભાવાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમ: ॥ શ્રીપતિ: વલ્લભોસ્માકં ગતિ: શ્રીવલ્લભ: સદા ॥ મતિ: શ્રીવલ્લભે હ્યાસ્તાં રતિ: શ્રીવલ્લભેસ્તુ મે ॥૧॥ વૃત્તિ: શ્રીવલ્લભીયૈવ કૃતિ: શ્રીવલ્લભાર્થિની ॥ દર્શનં શ્રીવલ્લ-ભસ્ય સ્મરણં વલ્લભપ્રભો: ॥ ૨ ॥ ત્વત્પ્રસાદસુમાઘ્રાણ મસ્તૂચ્છિષ્ટરસાગ્રહ: ॥ શ્રવણં ત્વદ્ગુણાનાં હિ સ્મરણં ત્વત્પદાબ્જયો: ॥ ૩ ॥ ગણનં તન્મહિત્વસ્ય સેવનં કરયો-ર્ભવેત્ ॥ ત્વત્સ્વરૂપાંતરો ભોગો ગમનં તવ સન્નિધૌ ॥૪॥ ત્વદગ્રે સર્વદા સ્થાનં સંગસ્ત્વત્સેવકૈ: સદા ॥ ત્વદ્વાતોતિરુચિ-ર્નિષ્ઠા ભૂયાત્ત્વદ્વાક્યમાત્રગા ॥૫॥ શ્રદ્ધા ત્વદેકસંબંધે વિશ્વાસ-સ્ત્વત્પદાબ્જયો: ॥ દાસ્યં ત્વદીયમેવાસ્તુ ભૂયાત્ત્વચ્ચરણાશ્રય: ॥૬॥ મસ્તકે શ્રીવલ્લભોસ્તુ હૃદિ તિષ્ઠતુ વલ્લભ: ॥ અભિત: શ્રીવલ્લભોસ્તુ સર્વં શ્રીવલ્લભો મમ ॥૭॥ નમ: શ્રીવલ્લભીયૈવ દૈન્યં શ્રીવલ્લભે સદા ॥ પ્રાર્થનાશ્રીવલ્લભેસ્તુ તત્પદાધીનતા

મમ ॥૮॥ એતદષ્ટકપાઠેન શ્રીવલ્લભપદાંબુજે ॥ ભવદ્ભાવો વિનાયાસં ભક્તિમાર્ગવૃતાત્મનામ્ ॥ ૯ ॥ ઇતિ શ્રીહરિદાસોક્તં શ્રીવલ્લભભાવાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ દૈન્યાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ વૃંદાવને ક્રીડયુક્તં યમુનાજલપંકિલમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥૧॥ સ રાગસાર્દ્રહૃદયે સર્વદા પરિભાવિતમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥ ૨ ॥ નિજવનેજનજલામૃતસંઝવિતાશ્રિતમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥૩॥ કૃતપુણ્યચયૈઃ પ્રાપ્તં સર્વદા પરિસેવિતમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥ ૪ ॥ સભક્તિપંચસંખ્યાંકપુમર્થાંગુલિસંયુતમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥૫॥ સ્વભક્તિરાગસંદોહસતતસ્થિતિરંજનમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥ ૬ ॥ નખચંદ્રપ્રકાશેન સ્વતઃ સ્વીય પ્રકાશનમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥ ૭ ॥ પુષ્ટિકલ્પદ્રુમાત્મત્વં ભૂતલવદ્ભુવિ સંગતમ્ ॥ કદા પદતલં મૂર્ધ્નિ શ્રીમદ્વલ્લભ ધાસ્યસિ ॥ ૮ ॥ ઇતિ શ્રીહરિદાસોક્તં દૈન્યાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ શ્રીકૃષ્ણશરણાષ્ટકમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ સર્વસાધનહીનસ્ય પરાધીનસ્ય સર્વતઃ ॥ પાપપીનસ્ય દીનસ્ય શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥૧॥ સંસારસુખસંપ્રાપ્તિસન્મુખસ્ય વિશેષતઃ ॥ બહિર્મુખસ્ય સતતં શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥ ૨ ॥ સદા વિષયકામસ્ય દેહારામસ્ય સર્વથા ॥ દુષ્ટસ્વભાવવામસ્ય શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥૩॥ સંસારસર્પદષ્ટસ્ય ધર્મભ્રષ્ટસ્ય દુર્મતેઃ ॥ લૌકિકપ્રાપ્તિકષ્ટસ્ય શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥ ૪ ॥ વિસ્મૃતસ્વીયધર્મસ્ય કર્મમોહિતચેતસઃ ॥ સ્વરૂપજ્ઞાનશૂન્યસ્ય શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥ ૫ ॥ સંસારસિંધુમગ્નસ્ય ભગ્નભાવસ્ય દુષ્કૃતેઃ ॥ દુર્ભાવલગ્નમનસઃ શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥ ૬ ॥ વિવેકધૈર્યભક્ત્યાદિરહિતસ્ય નિરંતરમ્ ॥ વિરુદ્ધકરણાસક્તેઃ શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥ ૭ ॥ વિષયાક્રાંતદેહસ્ય વૈમુખ્યહૃતસન્મતેઃ ઇંદ્રિયાસ્વગૃહીતસ્ય શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ ॥ ૮ ॥ એતદષ્ટકપાઠેન હ્યેતદુક્તાર્થભાવનાત્ ॥ નિજાચાર્યપદાંભોજ સેવકો દૈન્યમાપ્નુયાત્ ॥ ૯ ॥ ઇતિ શ્રીહરિદાસવિરચિતં શ્રીકૃષ્ણશરણાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ શ્રીવલ્લભપંચાક્ષરસ્તોત્રમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥ શ્રીબલ્લવીવલ્લભાસ્ય વિયોગાગ્ને કૃપાકર ॥ અલૌકિકનિજાનંદ શ્રીવલ્લભ તવાસ્મ્યહમ્ ॥ ૧ ॥ કૃષ્ણાધરસુધાગારભરિતાવયવાવૃત ॥ શ્રીભાગવતભાવાબ્ધે શ્રી-

વલ્લભ તવાસ્મ્યહમ્ ॥ ૨ ॥ ભાવાત્મકસ્વરૂપાર્તિભાવસેવા-પ્રદર્શક ॥ ભાવવલ્લભપાદાબ્જ શ્રીવલ્લભ તવાસ્મ્યહમ્ ॥ ૩ ॥ [૧]કરુણાયુતદૃક્પ્રાતપાતપાતકનાશક [૨]નિ:સાધનજનાધીશ શ્રી-વલ્લભ તવાસ્મ્યહમ્ ॥ ૪ ॥ [૩]મધુરાસ્યાતિમધુરદૃગંત મધુરાધર ॥ સ્વરૂપમધુરાકાર શ્રીવલ્લભ તવાસ્મ્યહમ્ ॥ ૫ ॥ દીન-તામાત્રસંતુષ્ટ દીનતામાર્ગબોધક ॥ દીનતાપૂર્ણહૃદય શ્રીવલ્લભ તવાસ્મ્યહમ્ ॥ ૬ ॥ અંગીકૃતકૃતાનેકાપરાધવિહતિક્ષમ ॥ ગૃહીતહસ્તનિર્વાહ શ્રીવલ્લભ તવાસ્મ્યહમ્ ॥ ૭ ॥ અશેષહરિ-દાસૈકસેવિતસ્વપદાંબુજ ॥ અદેયફલદાનાર્થે શ્રીવલ્લભ તવાસ્મ્ય-હમ્ ॥ ૮ ॥ ઇતિ શ્રીહરિદાસોક્તં શ્રીવલ્લભપંચાક્ષરસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ શ્રીપંચાક્ષરમંત્રગર્ભસ્તોત્રમ્ ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમ: ॥ દુષ્ટતમોઽપિ દયારહિતોઽપિ વિધર્મ-વિશેષકૃતિપ્રથિતોઽપિ ॥ દુર્જનસંગરતોઽપ્યવરોઽપિ કૃષ્ણ તવા-ઽસ્મિ ન ચાઽસ્મિ પરસ્ય ॥૧॥ લોભરતોઽપ્યભિમાનયુતોઽપિ પરહિતકારકૃત્યકરોઽપિ ॥ ક્રોધપરોઽપ્યવિવેકહતોઽપિ કૃષ્ણ તવાઽસ્મિ ન ચાઽસ્મિ પરસ્ય ॥૨॥ કામમયોઽપિ ગતાશ્રયણો-ઽપિ પરાશ્રયગાશયચંચલિતોઽપિ ॥ વૈષયિકાદરસંવલિતોઽપિ કૃષ્ણ તવાઽસ્મિ ન ચાઽસ્મિ પરસ્ય ॥ ૩ ॥ ઉત્તમધૈર્યવિભિ-

---

૧ કરુણાયુતદૃક્પાતાદ્રુપપાતકનાશક. ૨ સાધનજ્ઞાનધીશક.
૩. દૃગ્ગાન.

જાતરોડપિ નિજોદરપોષણહેતુપરોડપિ ॥ સ્વીકૃતમત્સરમોહ-મદોડપિ કૃષ્ણ તવાસ્મિ ન ચાસ્મિ પરસ્ય ॥ ૪ ॥ ભક્તિ-પથાદરમાત્રકૃતોડપિ વ્યર્થવિરુદ્ધકૃતિપ્રસૃતોડપિ ॥ ત્વત્પદ-સન્મુખતાપપિતોડપિ કૃષ્ણ તવાસ્મિ ન ચાસ્મિ પરસ્ય ॥ ૫ ॥ [૧]સંસૃતિગેહકલત્રરતોડપિ વ્યર્થધનાર્જનખેદસહોડપિ ॥ ઉન્મ-દમાનસસંશ્રયણોડપિ કૃષ્ણ તવાસ્મિ ન ચાસ્મિ પરસ્ય ॥ ૬ ॥ કૃષ્ણપથેતરધર્મરતોડપિ સ્વસ્થિતવિસ્મૃતિસદ્ધદયોડપિ ॥ દુર્જનદુર્વચનાદરણોડપિ કૃષ્ણ તવાસ્મિ ન ચાસ્મિ પરસ્ય ॥૭॥ વલ્લભવંશજનુ:સબલોડપિ સ્વપ્રભુપાદસરોજફલોડપિ ॥ લૈકિક-[૨]વૈદિકધર્મખલોડપિ કૃષ્ણ તવાસ્મિ ન ચાસ્મિ [૩]પરસ્ય ॥૮॥ પંચાક્ષરમહામંત્રગર્ભિતસ્તોત્રપાઠત: ॥ શ્રીમદાચાર્યદાસાનાં તદીયત્વં ભવેદ્ધ્રુવમ્ ॥ ૯ ॥ ઇતિ શ્રીહરિદાસોક્તં પંચાક્ષર-મંત્રગર્ભસ્તોત્રં સમાપ્તમ્ ॥

અથ શ્રીસર્વોત્તમજીનું ધોળ.

ભલે પ્રકટ્યા શ્રીવલ્લભદેવ શ્રીપુરુષોત્તમ ભૂતલ ફરીજી;
નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીજી. ૧
કરે નિગમનિરૂપણ એમ, તે સાકારની સ્તુતિ કરેજી;
મહા કલિકાલાદિક દોષ, પંડિતની દૃષ્ટિતિમિર ભરીજી. ૨

૧ સંસૃતિસંતતિગેહરતોડપિ. ૨ વાદ. ૩ નચાપ્યપરસ્ય ઇત્યપિ સર્વત્ર પઠોડસ્તિ,

મહિમા નવ જાણે જેહ, તે કહીએ ખરા સુર અરિજી;
વહાલો દયા કરી મુખરૂપ, નિજલીલા પ્રકટ કરીજી. ૩
જેની વાણી અતિદુર્બોધ, થાય સુબોધ જેણે કરીજી;
જેનાં અષ્ટોત્તર શત નામ, તે કહીએ મહા અઘ હરીજી. ૪
જેના ઋષિવર અગ્નિકુમાર જગતી છંદ નામે ધરીજી;
શ્રીકૃષ્ણ કમલ મુખદેવ, બીજ દૃષ્ટિ કરુણા ભરીજી. ૫
જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહિજી;
આપે અધરામૃતની સિદ્ધિ તે મધ્યે નિશ્ચય કરીજી. ૬

ઢાળ—વહાલો આનન્દ પરમાનન્દ કહેવાય,
શ્રીકૃષ્ણકમલ મુખ કૃપાનિધિ થાય. ૭
વહાલો દૈવી ઉદ્ધારણ પ્રયત્ન ઉપાય,
જેના સ્મરણ માત્રથી આર્તિ જાય ૮
શ્રી ભાગવત ગૂઢાર્થ પ્રકટાય,
સાકાર બ્રહ્મનો વાદ સ્થપાય. ૯
વેદપારંગ ચૌદ ભુવન કહેવાય,
માયાવાદિ નિરાકૃત સહુ મલી ગાય. ૧૦
સર્વવાદિ નિરાશ કીધા તે લખાય,
ભક્તિમાર્ગ સરસ કમલ વિકસાય. ૧૧
સ્રીશૂદ્રાદિકને ઉદ્ધારવા સમર્થ,
જેના સાધનબળથી ન થાય અર્થ. ૧૨
અંગીકાર માત્રથી સર્વ સ્વકીયે,
કીધા શ્રીગોપીજન પતિને પ્રિયે. ૧૩

અંગીકાર કરે મર્યાદાનુસાર,
મહાકરૂણાવંત સમર્થ અપાર. ૧૪
વહાલો અદેયદાન દેવાને ચતુર,
મહાઉદાર ચરિત્ર કરે બહુ પૂર. ૧૫
લીલા દેખાડી પ્રાકૃતિની જેહ,
તે મિષે મોહ્યા સુર રિપુ તેહ. ૧૬
વૈશ્વાનર શ્રીવલ્લભ છે નામ,
વહાલો સુંદર રૂપ સ્વજન હિતકામ. ૧૭
કૃષ્ણભક્તિ કરે જનશિક્ષાકાજ,
આપે અખિલ ઇષ્ટ શ્રીવલ્લભરાજ. ૧૮
સર્વ લક્ષણથી સંપન્ન વિવેક,
શ્રીકૃષ્ણ જ્ઞાન દાતા ગુરુ એક. ૧૯
પોતાના આનન્દ થકી બહુ પુષ્ટ,
એના કમલ પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ. ૨૦
કૃપાદૃષ્ટિની વૃષ્ટિથી હરખ્યાં મન,
તે દાસ દાસી પ્રિય પતિ છે અનન્ય. ૨૧
રોષદષ્ટિ કરે ભક્તિ શત્રુપ્રજાળ,
ભક્ત સેવંતા સુખ સેવા રસાળ. ૨૨
જીરે ભક્તિ વિના નહિ સેવા સાધ્ય,
તે કારણથી કહીએ દુરારાધ્ય. ૨૩
જેના ચરણ સરોજ દુર્લભ દર્શાય,
તેના ઉગ્ર પ્રતાપ ત્રૈલોક કહેવાય. ૨૪

વચનામૃત કરી પૂર્યાં સેવકના અર્થ,
શ્રીભાગવત અમૃત મથન સમર્થ. ૨૫
તેનો સાર કહીએ વ્રજ સુંદરીનો ભાવ,
તે પરિપુરણ છે દેહ ભરાવ. ૨૬
સાન્નિધ્ય માત્રથી કરે દાન કૃષ્ણ પ્રેમ,
ભક્તિ મુક્તિ દેવાનું એઉને નેમ. ૨૭
એક રાસલીલામાં તેમનું તાન,
પ્રભુ કૃપા કરીને કરે કથાનું દાન. ૨૮
વહાલે વિરહના અનુભવને હેતે કાજ,
સર્વત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ. ૨૯
ઉપદેશ કર્યો ભક્તિમાર્ગ આચાર
લોક માંહે કર્યો કર્મ માર્ગ પ્રચાર. ૩૦
વેદશાસ્ત્ર કહ્યાં યજ્ઞાદિક દાન,
તેનું ફળ મર્યાદા ભક્તિ નિદાન. ૩૧
પ્રભુ પૂર્ણાનન્દ છે પૂરણકામ,
સરસ્વતિના પતિ દેવ ઇશ અભિરામ. ૩૨
વહાલે સહસ્ર કહ્યાં પુરુષોત્તમ નામ,
નિજજનને આશ્રયનું છે ધામ, ૩૩
ભક્તિમાર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ,
બહુ ગ્રન્થ કરીને ટાળ્યો સંશયનો લેશ. ૩૪
જેને પામવાને છોડયા પ્રાણથી પ્રિયે,
એવા ભક્ત સમાજ બિરાજ શ્રીએ. ૩૫

આપ સાધન કરે નિજ દાસને કાજ,
એવા સમર્થ શ્રીવલ્લભ મહારાજ. ૩૬
કરવા ભક્તિ પ્રચાર ભૂતલ માંહી,
વશ કીધા પિતા થઇને ગ્રહી બાંહિ. ૩૭
સર્વે સામર્થ્ય ધર્યું પોતાને વંશ,
ગર્વ દૂર કરિ ટાળ્યો સંશયને અંશ. ૩૮
પ્રભુ પતિવ્રતાના પતિ સાક્ષાત,
કરે યહ લોક પરલોક દાન વિખ્યાત. ૩૯
જેનાં અંતઃકરણ છે ગૂઢ અપાર,
અંગીકૃતને જણાવ્યો મનનો વિચાર. ૪૦
ઉપાસનાદિક માર્ગ જે અન્ય,
તેનો મોહ ટાળીને કીધા સેવક અનન્ય. ૪૧
કર્યો નિશ્ચય જે ભક્તિ સર્વથી વિશેષ,
કીધો શરણમાર્ગનો જુવો ઉપદેશ. ૪૨
શ્રીકૃષ્ણના મનની જાણે વાત,
લીલા કુંજબિહારી પરિપૂરણ ગાત. ૪૩
કથારસ મગ્ન સદા છે ચિત્ત,
વિસર્યું સૌ તે થકી બીજું વિત્ત. ૪૪
પ્રિય છે ઘણું વ્રજને વ્રજનો વાસ,
કરે પુષ્ટિલીલા એકાંત વિલાસ. ૪૫
કરે ભક્તેચ્છા પરિપૂરણ દાન,
નહિ નિજ લીલાનું કોઇને જ્ઞાન. ૪૬

અતિમોહિત જેનું શીલ ઘણું,
નહિ લોક વિષે આસક્તિ આણુ. ૪૭
નિજ ભક્ત વિષે આસક્ત છે એક,
પ્રભુ પાવન કીધા પતિત અનેક. ૪૮
જે કરે પોતાના ગુણનું ગાન,
તેના હૃદય કમલ રહેવાનું સ્થાન. ૪૯
નિજ યશરૂપી અમૃત લહેરી,
તેથી ભીંજવી સર્વ રસ વાસના હાર. ૫૦
પ્રભુ પોતે સર્વ થકી છે પર,
ન કરે તુલ્યતા કોઇ અવર. ૫૧
લીલારસ અમૃત તરંગ બહુ,
ભીંજવ્યા છે ભક્ત શરીર સહુ. ૫૨
રુચિ આપે ગિરિગોવર્દ્ધન વાસ,
તે લીલામાં છે અતિશય ઉલ્હાસ. ૫૩
કરે યજ્ઞભોગ ને યજ્ઞકર્મ,
આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ ધર્મ. ૫૪
પ્રભુ સત્ય વચન છે ત્રિગુણાતીત,
નીતિ ચતુરાઈ છે અતિ અગણિત. ૫૫
કરવા પોતાની કીર્તિ પ્રકાશ,
કર્યું વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય. ૫૬
અતિ તુચ્છ તૂલ જે માયાવાદ,
કરી ભસ્માગ્નિ સ્થાપ્યો બ્રહ્મવાદ. ૫૭
અપ્રાકૃત ભૂષણની અતિ કાંતિ,

હસતા મુખ શોભે છે બહુ ભાંતી. ૫૮
પ્રભુ ત્રણલોકના ભૂષણ સાર,
પ્રકટ્યા ધરણીનું ભાગ્ય અપાર. ૫૯
પ્રભુ સુંદરતા છે અતિશય અનૂપ,
કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ. ૬૦
સૌ માગે છે પોતાના જન,
ચરણારવિંદની રજ જે ધન. ૬૧
એ કહ્યાં એકસો ને આઠે નામ,
શ્રીવલ્લભ નામ આનંદનું છે ધામ. ૬૨
વલણ-જે કોઇ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયેરે,
તેનું મન પહેલું સ્થિર થાયરે. ૬૩
અધરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે,
તેમાં સંશયનું નહિ નામેરે. ૬૪
એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે હીનરે,
તેના કુલમાં મુક્તિ છે લીનરે. ૬૫
તથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે.
શ્રીકૃષ્ણ રસે મન ભરવોરે. ૬૬
શ્રવિઠ્ઠલ ઉચ્ચરિત એ નામરે,
જે ગાય પુરે તેનાં કામરે. ૬૭
તેનો જન્મ સફલ કરી લેખેરે,
તે શ્રીવ્રજભૂષણજીનાં સુખ દેખેરે. ૬૮

ઇતિ શ્રીવ્રજભૂષણજી મહારાજકૃત શ્રીસર્વોત્તમનું ધોળ સમાપ્ત.

अथ श्रीवल्लभाख्यानप्रारंभः ॥

परमभक्त गोपालदासजी कृत.

નવાખ્યાન.

આખ્યાન ૧ લું—રાગ કેદારો.

વંદુ શ્રીવિઠ્ઠલ સુન્દરવર, નવઘનશ્યામ તમાલ;
જગતીતલ ઉદ્ધાર કરેવા, પ્રગટ્યા પરમદયાલ. ૧
શ્રીપુરુષોત્તમ સ્વતંત્ર ક્રીડા, લીલા દ્વિજતનુધારી;
સાત દિવસ ગિરિવર કર ધાર્યો, વાસવવૃષ્ટિ નિવારી. ૨
તે પ્રકટ્યાનું કારણ કહિયે, જો સુરતા મન આણો;
કરો કૃપા હું કરું વિનતિ, પોતાનો કરી જાણો. ૩
વ્યાપક રૂપ અદ્વૈત બ્રહ્મ જે, તેજોમય કહેવાય;
આર્ય પંથ અધિકારી મુનિજન, તે માંહે લય થાય. ૪
અક્ષર આદિ અખણ્ડ અનુપમ, ઉપમા કહી ન જાય;
અસ્તિ વસ્તુ સહુકો મલી બોલે, નિગમ નેતિ નેતિ ગાય. ૫
નિર્ગુણનો નિર્દેશ અટપટો, રસના શી પેરે કહિયે ?
રૂપ વર્ણ વપુ દૃષ્ટ પદારથ, ત્યાં એકો નવ લહિયે. ૬
તેહ થકી પુરુષોત્તમ અળગા, લીલા અચલ વિહાર;
બ્રહ્મજ્ઞાની ને મુક્તિમારગી, સ્વપ્ને નહિં વેહવાર. ૭
જ્યાં શ્રીવૃન્દાવન આદ્ય અમલ શશી શરદ રેને બહુ વેશ;
વનદેવી પદ કુમકુમ મુખ સુખ, પરસે રંગ વિશેષ. ૮
જ્યાં સરિત ચામીકર મણિગણ, ઉભય બદ્ધ સોપાન;
કમલ કુમુદ નાના અલિ સુંદર, મધુર કરે ત્યાંહાં ગાન. ૯

કનકલતા માલતી માલ્લિકા, વિવિધ કસુમ મકરંદ,
શીતલ પવન ઝકોરે લેહરી પરસે અતિ આનન્દ. ૧૦
પદ્મરાગ મરકતમણિ સ્ફાટિક, શ્રીગોવર્દ્ધન સોહે;
બ્રહ્મા રુદ્ર ત્યાં કોણ બાપડા, શ્રીહરિનાં મન મોહે. ૧૧
નાના પક્ષીની શબ્દ માધુરી, શોભા તણો નહિં પાર;
વિવિધ પ્રકારે જૂજવા કહેતાં, ગ્રંથ થાય વિસ્તાર. ૧૨
શ્યામા શતદલ નયન સુન્દરી જૂથ તણો નહિં પાર
અનેક રાસમણ્ડલરચના રચી, ખેલે શ્રીનંદકુમાર. ૧૩
એણી પેરે નિત્ય નવલી લીલા, ઘોષ વાદ્યઝંકાર;
અંગ સ્વેદ મકરંદે મોહ્યા, મધુપ કરે ગુંજાર. ૧૪
એ પ્રભુને મન ઇચ્છા ઉપની, જશ થાવા વિસ્તાર;
અધિકારી પાખે એ વાણી નહિં કોને ઉચ્ચાર. ૧૫
ભ્રૂભંગેથી સૃષ્ટિ નીપની, અતિ સુન્દર બ્રહ્માણ્ડ;
ચૌદલોક નાના વૈચિત્ર્યે, ભૂમંડલ નવખંડ. ૧૬
પરપોતાની વ્યક્તિ કરેવા સૃષ્ટિ તે દ્વિધા પ્રકાર;
દૈવી આસુરી બે ઉપજાવી, પ્રભુ મન કરી વિચાર. ૧૭
ભક્તિ સુન્દરી ને માયા દાસી, બે મૂરત પ્રગટાવી;
તેમાં પહેલી નખશિખ સુભગા, શ્રીહરિને મન ભાવી. ૧૮
કૃપા કટાક્ષે હુવા અક્ષરમાં, ઉપન્યા સત્વ અનંત;
ભક્તિ લીન હુવા સૌભાગી, તે વૈષ્ણવ ગુણવંત. ૧૯
બીજી કટાક્ષે જે જન ઉપન્યા, માયામાં થયા લીન;
કર્મજડ આસુર અન્ય ઉપાસક, ભજન ધર્મથી હીન. ૨૦

એણી પ્રકારે સૃષ્ટિ દ્વિધાગુણ, મિશ્રિત ચાલી જાય;
ભક્તિમારગી જીવ સ્વતન્તર, કેવલ ભક્ત ન થાય. ૨૧
શ્રી પુરુષોત્તમે વળી વિચાર્યું, હવે પ્રકાર શો કરિયે;
મારી સેવા અને કથારસ નિરૂપવા તનુ ધરિયે. ૨૨
ભક્ત જીવનાં ભાગ્ય વિસ્તર્યાં; ઈચ્છા કરી હરિ સાર;
તેણે હેતેં આપોપેં પ્રગટ્યા, શ્રીવલ્લભરાજકુમાર. ૨૩
પૂર્ણ બ્રહ્મ શ્રીલક્ષ્મણ સુત, પુરુષોત્તમ ગતિ[illegible]નાથ;
શ્રીગોકુલમાં પ્રગટ પધાર્યા, સ્વજન કીધાં સનાથ. ૨[illegible]

આખ્યાન ૨ જું—રાગ રામકલી.

લક્ષ્મણ સુત શ્રીવલ્લભરાયજી;
સમરણ કરતાં દુષ્કૃત જાયજી.
કલિજન:તરવા નહિં અવર ઉપાયજી,
યજ્ઞ પુરુષ હરિના શ્રુતિ ગુણ ગાયજી.
ગાય શ્રુતિ ગુણરૂપ અહર્નિશ ધરી ધ્યાન વિચાર;
આનન્દરૂપ અનુપમ સુન્દર, પામે નહિં કોઇ પાર. ૧
પ્રાણપતિ પ્રાકટ્ય કારણ; કાંઇ એક કહું મતિમંદ;
હર સુર વિધાતા નવ લહે, સાક્ષાત બ્રહ્માનંદ. ૨
શ્રીવૃન્દાવનચન્દ મુખરુચિ, અગ્નિ તે અવતાર;
દ્વિજ તિલક ત્રિભુવન નામ નિરુપમ, રૂપ અંગીકાર. ૩
દેવલોક દુંદુભિ વાગિયાં આનંદ કરેરે નિ:શંક;
અસુરતિમિર ઉચ્છેદવા, ભુવિ વલ્લભદેવ મયંક. ૪

પૂરણ પુરુષ પ્રમાણપંથા, વ્યાખ્યાતા વેદાન્ત;
ગ્રન્થ સર્વે રસરૂપ કીધા, પોતાને સિદ્ધાન્ત. ૫
રસિક રસના રસિક વાણી, જાણી નર નવખંડ;
ઊર્ધ્વપંથા સુજશ પ્રસર્યો, તે વાધિયો બ્રહ્માંડ. ૬
એક બ્રહ્માંડે જેના જશ ન માયા, તેના હુવા કોટિ અનંત:
તોય ત્યાં થકી વાધિયો, જઈ વસ્યો મુખ ધીમંત. ૭
અતુલ અગાધ ઉદ્યોત ઉદયો, ભૂતજ દ્વિજ માર્તંડ;
ભક્તિ મારગ કેસરી ગજ, માયિક મત શતખંડ. ૮
દિગ્વિજય દશ દિશાયે કીધો, પરિક્રમાને વ્યાજ;
તીરથ સકલ સનાથ કીધાં ચરણ રેણુ સમાજ. ૯
પત્રાવલંબે પંડિત જીત્યા, માયિક મત માતંગ,
શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ બ્રહ્મ સ્થાપ્યા; જેનાં રૂપ કોટિ અનંગ. ૧૦
સ્વમારગ સ્થિર સ્થાપવા, આપવા ભજનાનન્દ;
નામ આપ્યાં જીવને શુભ મિષ્ટ મુખ મકરંદ. ૧૧
અનેક જીવને કૃપા કરવા, દેશાન્તર પરવેશ;
કોમલ પદ જ્યાં કમલ વિલસે, ધન્ય કહું તે દેશ. ૧૨
અંગ બંગ કલિંગ કૈકટ, માગધ મરુ સૂર સિંધ;
તે તામસનાં અઘ હર્યાં, પરતાપ પદરજ ગંધ. ૧૩
કનક સ્નાત શત મણ સુવર્ણે કરાવ્યું મહીપાલ;
તે મૂકીને વેગે ચાલીયા, રાય દૃષ્ટિ ન પાછી વાળી. ૧૪
ત્યાંથી દક્ષિણ પ્રભુ પાઉ ધારિયા, પાડુંરંગ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ:
નેત્ર મલતાં વાત કીધી, વચન દીધું હાથ. ૧૫

વચન નિશ્ચે શ્રીનાથે માગ્યું, કીધી શ્રીવલ્લભજીશું વાત;
અમને તો ઇચ્છા એહ છે જે, હું નંદન તમે તાત. ૧૬
તે પુરુષોત્તમ પ્રગટશે, શ્રીવિઠ્ઠલરૂપ નિધાન;
નેત્રકમલે નાના ભાવે, દેશે ભક્તને સન્માન. ૧૭
ત્યાંથી શ્રીવૃન્દાવન પાઉંધારિયા જ્યાં મધુર કરે ઝંકાર;
કુસુમ દ્રુમ નવ મલ્લિકા, મકરંદનો નહિ પાર. ૧૮
તરુ તમાલ અતિ શોભતાં, હેમ જુથિકા સંઘોડ;
લલના તે સુભગા લટકતાં, હીંડે તે મોડા મોડ. ૧૯
તાન ધૂનિ મુનિ મયુરરૂપે, સાંભળે ધરી ધ્યાન;
નિત્ય લીલા ગાન શ્રવણે, કરે તે મધુપાન. ૨૦
કુંજસદન સોયામણાં, શોભા તણો નહિ પાર;
વિવિધ રાસમંડળરચના રચી, ખેલે શ્રીનંદનકુમાર. ૨૧
રંગે તે રમતા દીઠડા, બલદેવ શ્રીગોવિંદ;
તે પુત્રભાવે પ્રગટશે; મન ઉપન્યો આનંદ. ૨૨
બલદેવ શ્રીગોપીનાથ કહીએ, શ્રીવિઠ્ઠલ નંદનંદ;
તે વેદ પંથ વિસ્તારશે, જન આપશે આનંદ. ૨૩
ત્યાંથી કેશીઘાટ પાઉંધારિયા, કહી કથા તત્ત્વ સમાધિ;
રસપુંજ પુરુષોત્તમ પ્રમાણ્યા, સરસ્વતી તજી આધિ. ૨૪
ગિરિરાજને આશ્વાસ દીધો, ધરી કોમલ ચરણ;
હરખે તે સામા આવીઆ, શ્રીગોવર્ધનઉદ્ધરણ. ૨૫
હળીમળીને ચાલિયા, ચરણાટ જ્યાં નિજધામ;
નવરંગ નાગર પ્રગટિયા, મન પૂરવા બહુ કામ. ૨૬

તત્ત્વ સંખ્યાયે કહ્યાં, પઠ સાર માંહે સાર;
હવે કાંઈ એક સ્તુતિ કરૂં, શ્રીવલ્લભ રાજકુમાર. ૨૭

આખ્યાન ૩ જું—રાગ ધનાશ્રી.

આ પોષ મધ્યાન્હે નોમે શ્રીનાથજી, અક્કાજી ઉર ઉપન્યો
આનંદ; આ ચંદ વૃન્દાવનતણો પ્રગટિયો. ૧
સૌભાગ્ય સુંદરી મળી ધવલ ગાયે, સુહાયે રૂડા કંઠના નાદ;
આહ્લાદ ઉપન્યો તે અંગોઅંગ ઘણો. ૨
સૂતિકા સદન સોહામણું, શોભા રૂડી લેહેરડે જાય;
આ વાય વાદિત્ર તે સમે તણાં. ૩
સર્વસ્વ દાન તેણે સમે, કરે રે શ્રીવલ્લભજી ઉદાર;
સુકુમારસુત ઉદયો શ્રવણે સુણી. ૪
પાતાળે શેષ નાગ રીઝિયા, ઉપર ઇંદ્રાદિક દેવ;
તતખેવ સુણી નિશાન વજડાવિયાં. ૫
સિદ્ધ ગાંધર્વ ગણ અપસરા, ઉલટિ નૃત્ય ને નાદ;
આહ્લાદ ભર્યા શ્રીવલ્લભજીએ માનિયાં. ૬
બ્રહ્મા મહાદેવ મુનિ હરખિયા, વરખિયા કુસુમ સમૂહ;
આ મોહ ટાળ્યો જગતના જીવનો. ૭
નિગમ સામ શાખા સહસ્રશું, કરેરે ભલા નિર્ઘોષ;
આ ઘોષપતિ ભગવન્ત ભેટતાં. ૮
વેદ વિહિતકૃત્ય સર્વે કીધાં, દીધાં બહુ પેરે ગૌદાન;
માનશું સ્વજન સંતોષિયા. ૯

કનક કચોલાં કુમકુમ ભર્યાં, અક્ષત દૂર્વા ભર્યારે સુથાળ;
માલ પારિજાતની મહમહે. ૧૦

તોરણ પર્ણ સહકારનાં ધરણિએં ચંદન તણાં નીર;
વીર શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રગટિયા. ૧૧

દધિ દૂધ ઘૃત મધુ માંડવે, શેરડીયે વહેરે સુગંધ;
સુગંધે મોહ્યા અલિકુલ આવિયા. ૧૨

સુત માગધ સાધુ સર્વે મળ્યા; ભળીઆ તે માંહોમાંહિ;
ઉત્સાહભર્યા કો કોને જાણે નહિ. ૧૩

શુકદેવ સબળ આનંદિયા, વંદિયા શ્રીવલ્લભજીનાં ચરણ;
ગિરિધરણ શ્રીભાગવત મારૂં નીરખશે. ૧૪

સકળ કળા કલિકાલમાં કલ્પદ્રુમ પ્રગટિયો આજ;
કાજ મન વાંછિત પૂરવા. ૧૫

તલંગ તિલક ત્રિભુવન ધણી, મણિ મરકત ધનવાન;
સમાન રૂપ નિરખતાં કોય નહિ. ૧૬

ગણક ગર્ગાદિક આવિયા, ભાવિયા હીયેરે આશિષ;
જગદીશ શ્રીવલ્લભઘરે પ્રકટિયા. ૧૭

ધવલ ધનાશ્રી ગાન જે કરે, ઉચ્ચરે શ્રીવિઠ્ઠલજી અવતાર;
સારસ્વત લીલા તે જન લહે. ૧૮

દાસનો દાસ જાય વારણે, બારણે રહ્યો રે ઉત્સવ જુએ;
કોન ભાગ્યવન્ત તે સમે. ૧૯

આખ્યાન ૪ થું—રાગ ભૂપકલ્યાણ.

તે પદ વંદુ શ્રીવલ્લભનંદનજી, ત્રિભુવન મંગલ પરમાનંદજી,
સકલ જીવનો ટાળ્યો દંદજી, જગમાં વ્યાપ્યો સુખમકરંદ;
ઢાળ—સુખદ વંદુ શ્રીવલ્લભસુતનાં, પદાંબુજ સુકુમાર,
નિગમરહસ્ય વિચાર કીધો, સકલ જન નિસ્તાર—તે પદ. ૧

બ્રહ્મકુલ હરિ અવતર્યા તે, ટાળવા ભૂમિભાર;
શ્રીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલ નામ નિરુપમ; વૃન્દાવન શ્રૃંગાર—તે પદ. ૨

એક રસના કેમ કહું ગુણ, પ્રગટ વિવિધ વિહાર;
નિત્ય લીલા નિત્ય નૌતન, શ્રુતિ ન પામે પાર—તે પદ. ૩

સકલ શાસ્ત્ર પ્રમાણ બોલે, સાર માંહે સાર;
તત્ત્વ માંહે તત્ત્વ ત્રિભુવન ભકતના આધાર—તે પદ. ૪

સર્વ અંગોઅંગ રસ ભર્યા, રસ ભર્યાં લોચન ચારુ;
ચલણ વલણે બોધવ્યા, હૃદે ભાવ અનેક પ્રકાર—તે પદ. ૫

મુખ સુગંધે મોહ્યા અલિ સકલ તે, આવી કરે ગુંજાર;
સરસ વચન ઉચ્ચાર માત્રે સંશયનો પરિહાર—તે પદ. ૬

નામ વ્યાજે પ્રગટ કીધો, મુક્તિ શત્રુકાર,
ભુજદંડ પરસે ભય હર્યાં, એવા નાથ અમિત ઉદાર—તે પદ. ૭

સ્વસ્વરૂપ અર્થે પ્રેરીઆ, કૃત હુતા જે સંસાર;
રાજ કાજે જોડિયાં જન, ઉચ્ચાવચ નરનાર—તે પદ. ૮

આગળ અંશે પ્રકટિયા તે, ગ્રન્થ કહ્યા બહુવાર;
શ્રીયશોદોત્સંગ લાલિત, પૂરણ અતિ સુકુમાર—તે પદ. ૯

અનેક ધર્મ કહ્યા પ્રભુજીએ, નિગમને અનુસાર;
ગિરિરાજધરનો તાપ ટાળ્યો, શ્રીલક્ષ્મણ સુત નિરધાર–તે પદ.૧૦
પોતે તે પ્રગટ પોતાતણો, યશ તણો કર્યોરે ઉચ્ચાર;
પોતે અંગોઅંગ સુખદ શોભા, સદન અંગીકાર–તે પદ. ૧૧
સ્કંધ સંખ્યાએ કહ્યાં પદ, શ્રીભાગવત: રસરાજ;
ભકતજન પદરજ પ્રતાપે, સકલ સરીયાં કાજ–તે પદ. ૧૨

આખ્યાન ૫ મું—રાગ સામેરી.

શ્રીવિઠ્ઠલ સુખકારી, નામે નિષ્પાપ થાય નરનારી;
દુર્ગતિ સકલ નિવારી, પ્રગટ્યા શ્રીવ્રજપતિ રાસવિહારી. ૧
માયિક મત જેણે ખંડ્યો, ભક્તિ મારગ જેણે બહુપેરે માંડ્યો;
ઉત્પથ જન સર્વે દંડ્યો, મૂરખ હેતુ કુશબ્દ વિતંડ્યો. ૨
વદન સુધાકર જોતે, વચન સરસ રસ રાસ ઉદ્યોતે;
નવજલધનવપુ પોતે, ભક્તિ સરસ કીધા પ્રભુ હોતે. ૩
ભક્તિપક્ષ દૃઢ કીધો, વચન સુધારસ જન શ્રુતિ પીધો;
અર્થ સકલ તેનો સીધો, તે લીલા માંહે તાણીને લીધો. ૪
ઢાળ–જે લીલામાંહે અંગી કરિયોરે, તેનો સકલ તાપ નિસ્તરિયોરે;
જેને શ્રીવિઠ્ઠલનાથ વિચારેરે, તેને પ્રગટ પદારથ ચારેરે. ૫
ઉપરાંત ભજનફલ આપેરે, વ્રજમંડલ સ્થિર કરી સ્થાપેરે;
તેને દેવમુનિ સર્વે ગાયેરે, તે તો સર્વ ઉપરાંત સુહાયેરે. ૬
તેને કાલ કર્મ નવ બાંધેરે, યમ તે શિર ધનુષ્ય ન સાંધેરે;
એવો માર્ગ શ્રીવલ્લભવરનોરે, જ્યાં નહિ પ્રવેશ વિધિ હરનોરે.

જ્યાંહાં નિત્ય રાસ બહુ પેરેરે, મધ્ય નાયક નિરતત ઘેરેરે;
જ્યાંહાં રત્નજડિત તટ સરિતારે, નવ પલ્લવ ભૂમિહરિતારે. ૮
જ્યાંહાં રત્નધાતુ ગિરિરાજેરે, વાદિત્ર વિવિધ પેરે વાજેરે;
જ્યાંહાં યુવતિયૂથ બહુ માંયેરે, શ્રીજી શ્યામલ વર્ણ સુહાયેરે. ૯
એણીપેરે શ્રીગુસાંઇજીને જાણેરે, જાણી અહર્નિશ ગાય વખાણેરે;
જે જીવ જાતિ હોય કોયરે, તેને તત્ક્ષણ સૌ સુખ હોયરે. ૧૦
સેવકજન દાસ તમારોરે, તેના રૂપ વિયોગ નિવારોરે. ૧૧

આખ્યાન ૬ ઠું—રાગ પરજ.

સગુણ સનેહી શામળા વ્હાલા, અહર્નિશ દર્શન આપોજી;
પરમ સુખ દેવાને કાજે વ્રજમંડલ સ્થિર કરી સ્થાપોજી. ૧
શ્રીવલ્લભકુંવર કોડામણા, તમારૂં નામ નિરંતર લીજેજી;
રૂપ સુધારસ માધુરી તે, લોચન ભરિ ભરિ પીજેજી. ૨
તે પદ ક્યારે દેખીશું, જે ગોધન પૂંઠ ધાયજી;
વ્રજસુંદરી સુખ પામીને તે, વારંવાર આધાયજી. ૩
દિવસે સર્વે શ્યામા મળી, રસરૂપ તણો જશ ગાયેજી;
ગોપમંડલી મધ્ય દેખીને, વારંવાર સુખ થાયજી. ૪
વાસર નિવાહ એમ કરે, સખી સાયંકાલે પેખેજી;
અલકમુખ ખુરરજ લાગી તે, કમલ ભ્રમર વિશેખેજી. ૫
ગોપબાલક મંડલી મધ્યે, રંગ અનેક ઉપજાવેજી;
મત્ત ગજગતિ મલપતા તે, શ્રીગોકુલમાંહે આવેજી. ૬

લોચન ભૃંગ પીયે ઘણું તે, પ્રગટ મુખ મકરંદજી;
કમલપત્ર જેવી આંખડી તે, જોઇ જોઇ ટાળ્યા દ્વંદજી. ૭
જાતાં તૃપ્તિ ન ઉપજે પ્રભુ, અધર સુધારસ પાયેજી;
ભુજલતા ભીડી ભામિનીના, દિવસતાપ બુઝાવેજી. ૮
પૂરણ સુખ દઇ ગોઠમાં પ્રભુ આઘેરા પાઉંધારેજી;
યશોદાજી લે ભામણાં સુતને રાય લૂણ ઉતારેજી. ૯
વસ્ત્રાંચલ મુખ રજ પોંછીને, સકલ રૂપ નિહાળેજી;
ઊભી થાય રોમાવલી કર, કોમલ અંગ સંભાળેજી. ૧૦
ફરી પેરે પેરે વારણાં સુતને, સદન માંહે પધરાવેજી;
સુંદરી ગૃહકારજમિષે વળી, નિરખવાને આવેજી. ૧૧
ઉષ્ણોદક સોંધો ભેળી વળી, અંગ અંઘોળ કરાવેજી;
અંગવસ્ત્ર કરી સ્વચ્છ વપુને, પાછી તેલ લગાવેજી. ૧૨
અનેક સુગંધ વસન ને ભૂષણ, ફૂલ અંબોડે ફાવેજી;
ટણઠણતો વહાલો લાડકડો તે, ભોજનશાલાએ આવેજી. ૧૩
રાધા અધર સુધા વિના હરિને બીજું તે કાંઇ નવ ભાવેજી;
પ્રાતઃ પધારે ને નિશાયે આવે, પ્રીત નવી ઉપજાવેજી. ૧૪
માતાનું મન રંજવા વહાલો, આરોગ્યા બહુ સ્વાદેજી;
સુગંધ બીડી કર ધરીને, ઉઠયા નૂપુરને નાદેજી. ૧૫
સકલ વ્રજમાં પોઢિયા વાહ્લો, વિવિધ રસ સુખ દાનજી;
એ લીલા મારે મન વસો, ભક્ત માગે માનજી. ૧૬
શ્રીવિઠ્ઠલ દ્વિજરૂપ તમારી, લીલા એણીપેરે ગાઝીજી;
ઓળખ્યે કેમ ચાલશે, જે પ્રીત અમશું બાઝીજી. ૧૭

આખ્યાન ૭ મું—રાગ સામેરી.

આપસેવા કરી શીખવે શ્રીહરિ,
ભક્તિ પક્ષ વૈભવ સુદૃઢ કીધો;
પોતાની લીલા તે વદન કહી,
ઉચ્ચાર આનંદ અધિક દીધો. ૧
વેદદધિમધ્યનવનીત જે ભજનરસ,
માધુરી જીવે શ્રવણે પીધો;
તકસમ કર્મપંથ સ્નેહ રસહીન જે,
શ્વેત જાણી વિમુખતાણી લીધો. ૨
એ ચરણ શરણ વિના લોક દશચારમાં,
કહોને કહેનો કાંઈ અર્થ સીધો,
શું કહું ચતુર થઇ થઇ અને વિસ્તરે,
ભજે નહિ પશુ જેમ વિષય કીધો. ૩
બાલ વલ્લભ સુવન વિમલ વાણી જેની,
ગતિ બ્રહ્માદિ દેવ ન જાણી;
નંદનંદન રૂપે રાસલીલા કરી,
પોતે ન ઉચ્ચરી છાની રાખી. ૪
દિવસ એકાર્ધની ઉત્તરાકુંવર પ્રતિ,
વ્યાસનંદન વિમલ વદન ભાખી;
બ્રહ્માદિ મહામુનિ અતિ જ્ઞાન પારંગત,
તે મધુસિંધુની કહિયે માખી. ૫
ન કોય હુવો ન હોય એ રૂપ સમ,
તેના સકલ નિજ નિગમ સાખી;

એ પ્રભુરસપુંજ ભૂમિપર રુચિ કરી;
ભાગ્યહીન જીવ જેણે કણિકા ન ચાખી. ૬
તેને દેવ ઉપર રહ્યા ધિક્કાર બોલે,
મંદમતિ કહી અને નિંદા દાખી. ૭
વિબુધ વાંછે વાસ વસુમતિ ઉપરે,
શ્રીવલ્લભ કુંવરની ટેહેલ કરવા;
ઘોષથી વેગે પાઉ ધારિયા ગિરિભણી,
શ્રીગિરિરાજધરણનો તાપ હરવા. ૮
ફૂલફેંટે ભર્યા વસન વાઘા તણાં,
વિવિધ ભૂષણ તે અંગ ધરવા;
તુરંગ ચાલ્યો વાયુ વેગે ઉતાવળો,
જાણે નૌકા ચાલી સિંધુ તરવા. ૯
દિવસ એકાર્ધનો વિરહ તે યુગ સમો,
નિરાંજન મિષે રૂપ હૃદય ધરવા;
જીવને એ કૃત્ય નિત્ય પ્રતિ,
ક્ષણ ક્ષણ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ એવા ઉચ્ચારવા. ૧૦
રૂપ બેઉ એક તે ભિન્ન થઈ વિસ્તરે,
વિવિધ લીલા કરે ભજન સાર;
વિવિધ વચનાવલી નયન સેને કરી,
સંજ્ઞા સૂચવે નિશવિહાર. ૧૧
રત્ન મુક્તાવલી પાટ સૂત્રે કરી,
ગલસરી શોભિતા કરે શૃંગાર;

વિવિધ કુસુમાવળી ગ્રથિત હાથે કરી,
એક એકને કંઠે આરોપે હાર. ૧૨
વિવિધ મેવા ભોગ મધુર મિષ્ટાન્ન રસ,
રસમસ્યા અર્પે તે બહુ પ્રકાર;
વિવિધ બીડાં સુગન્ધ કર્પૂર એલચી,
લવિંગ પુંગી અને ખેર સાર. ૧૩
વ્યંજન શીતલ વાયુ મુકુર કરકમલ ધરી,
દેખાડતા મોહે સકલ સંસાર;
એ અહર્નિશ ધ્યાન શ્રીવિઠ્ઠલાધીશનું,
સકલ કલિમલ દુરિત કોટિક્ષાર. ૧૪
એ પ્રભુ ભુવિ પ્રકટ વિપ્રવર તનુધરી,
દીઠડે ત્રિભુવન ચિત્ત ચાલે;
હાવભાવાદિક કોટિ કોટિ કરે,
મદન જ્વર વ્યથા તે વેગે ટાળે. ૧૫
જાલરંધ્રે સખી જાણે ચિત્ર લખો,
વાંછિત નાથની છબી નિહાળે;
કમલ ખંજન મીન મધુપ જ્યાં ત્યાં થકી,
વક્રલોચન પ્રતિ પાછાં વાળે. ૧૬
દાસનો દાસ ભણે સકલ સજ્જન સુણે,
શ્રીવિઠ્ઠલ આપનો બિરદ પાળે. ૧૭

આખ્યાન ૮ મું—રાગ ધનાશ્રી.

લલિતં મનોહર, શ્રીવલ્લભ સુવન સુજાણ,
નખશિખ સુંદર વ્રજજન જીવન પ્રાણ. ૧
વદન કાંતિ જાણે ઉદયા કોટિક ભાણ;
દ્વિજકુલમંડન, પ્રગટ્યા પુરુષ પ્રમાણ ૨
નામ નિરુપમ, ઉચ્ચરે સકલ કલ્યાણ;
તેના સાખા, ભાખે વેદ પુરાણ. ૩
અસુર હણેવા, બ્રહ્મવાદકરપાણ;
ભક્તિ કરે સહુ, વાજંતરે નિશાણ, ૪
વૈષ્ણવ જનને, આપે પદ નિરવાણ;
મારગ મુકતો, કોઇ ન માગે દાણ. ૫
ચરણ ચાંખડી, વન્દે રાણોરાણ;
સરસ થયા, તે હુતા જે પ્રેત પાષાણ. ૬
પતિત પતિતનું, જુઓ તમે પ્રગટ એધાણ,
શેષ સહસ્ત્ર મુખ, ઉચરે જેનાં વખાણ. ૭
ચૌદ લોકમાં વરતે જેહની આણ;
ત્રાસ તિમિરનું, જાણે સકલ વિહાણ. ૮
અધર્મ સકલનું, પેરે પેરે કીધું વિત્રાણ;
ધર્મ સકલનું, પ્રભુજીએ કીધું ત્રાણ. ૯
સન્મુખ કીધા, જે હુતા બ્રહ્મ અજાણ;
નિર્ભય કીધા, શિરપર ધરિ નિજપાણ. ૧૦

નિગમ તત્ત્વરસ યશભર, કરી સંધાન;
રૂપસુન્દરતા શું કહું નહિ કો એ સમાન. ૧૧
કૃપા કરી હરિ, રાખી બહુ વિધિ કાન;
સેવક જનને, રાખી દયો એહ લાણુ. ૧૨

ઢાલ—એવા તે ગુણનિધિ નાથ ગાતાં, બ્રહ્મહત્યાદિક અઘ ટળે;
લીલા તે લહરી સિંધુ ઝીલે, રાસ રસિકને જઇ મળે. ૧૩
નિઃસાધન જન હિત કરેવા, શ્રીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલ આવિયા;
વ્રજમાં તે દીઠે મલપતા તે, વ્રજસખીને મનભાવિયા. ૧૪
કમલ નેણું ને અમૃત વેણું, વાક્ય મધુરી રેડતા;
*વેદ હસ્ત ધ્વનિ મિષે ચલણે, શોભે સૌને તેડતા. ૧૫
રંગે તે રમતા રસભર્યા, પ્રભુ ઘોષમાં લીલા કરે,
અધિક અધિક પ્રતાપ પૂરણ, યશ દશોદિશ વિસ્તરે ૧૬
ભાંતિ ભાંતિ લીલા કરે પ્રભુ, સાત સ્વરૂપ સોહામણાં;
એક એકથી અધિક શોભા વ્રજ સખી લે ભામણાં. ૧૭
પેરે પેરે પરિવાર સોહે, દેવ મોહે નિરખતાં;
ઉત્સાહ આનન્દ અધિક વાધ્યો કુસુમ વરખે હરખતાં. ૧૮
પ્રતિ સદન શોભા અતિ ઘણી, ભણી વેદ વદને ન જાય;
મકરંદ માતા ભ્રમર ગુંજે, પક્ષી નાદ સોહાય. ૧૯
અંતઃપુર લીલા કરે પ્રભુ, સકલ જન સંતોષતા;
જાણે મત્ત માતંગ છૂટયો નૂપુરને નિરઘોષતા. ૨૦

---

*વેદધ્વનિ મિષે હસ્તલક્ષણ.

હાર કંકણુ કર્ણભૂષણુ, નાદ નાના હિંડતા;
ગાન ગાયે ને સુર સુહાએ, શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને પોઢતાં ૨૧
સંધ્યા સમે શ્રુંગાર નૌતમ–ફૂલ ગુંથે સૌ મળી;
સદન શોભા નિરખતાં તે લક્ષ્મી મન પામ્યાં રળી; ૨૨
વાસ વાંછે વ્રજ વસેવા એણીપેરે સુખ પામવા;
શ્રીપુરુષોત્તમ ઉત્તમવરને, સમે જોઇ શિર નામવા. ૨૩
લીલાને અનુસાર કલરવ, કૂજતા દ્વિજ શોભતા;
સ્વસ્વભાવ ત્યાગી ધ્યાન રાગી કોક ભાવે લોભતા. ૨૪
સહચરી રત્ન સુકંઠ નાદે, ગાન સુયશ પ્રકાર;
રસિક જન સૌ સંગી મળીને કરે તે ઉચ્ચાર. ૨૫
એણીપેરે લીલા કરે, શ્રીવલ્લભરાજકુમાર;
ભક્તજનના કોડ પૂરો, આપો ચરણવિહાર. ૨૬

આખ્યાન ૯ મું—રાગ બિભાસ.

નિત્ય પ્રતિ ક્ષણુ ક્ષણુ સમરીયે, શ્રીવલ્લભનો પરિવારરે રસના;
શ્રીપુરુષોત્તમ પ્રગટિયા, તે જગત કરેવા ઉદ્ધારરે રસના. ૧
કલિમાં કારણુ એક એ, બીજું સર્વે ભૂમિનો ભારરે રસના;
એ વિના બીજું સરવે બાદલું, ચૌદલોક શણગારરે રસના. ૨
શ્રીગોપીનાથજી સોહામણા, નવજલઘનતનુભાનરે રસના;
સુખદાતા લઘુ ભ્રાતના, પૂરણ પુરુષ પ્રમાણુરે સરના. ૩
કમલલોચન કરુણાભર્યા, શ્રીવિઠ્ઠલ સુખ રાસરે રસના;
દીઠડે તાપ ત્રિવિધ ટળે, સ્મરણુમાત્ર અઘનાશરે રસના. ૪

શ્રીગિરિધર નરભૂષણ, ભ્રાતા સકલ ધુરિધારરે રસના;
વક્તા વેદ શાસ્ત્રતણા, શ્રીભામિનીજી ભરથારરે રસના. ૫
શ્રીગોવિન્દજી આનન્દમય, ધર્મ સકલનું ધામરે રસના;
શ્રીરાણીજી રંજન રૂડલા, ભક્ત સકલ વિશ્રામરે રસના. ૬
શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાલુડા, સુંદર ભીનલે વાનરે રસના;
કમલલોચન કમલાપતિ, છબી નહિ કો એહ સમાનરે રસના. ૭
શ્રીગોકુલપતિ અતિ ગુણનિધિ, તાત તણો પ્રતિબિંબરે રસના;
શ્રીપાર્વતીપતિ પ્રેમ શું, શોભા સકલ કુટુમ્બરે રસના. ૮
શ્રીરઘુપતિ અતિ ગજગતિ, રતિપરિ કરૂં બલિહારરે રસના;
શ્રીજાનકીજીવન એ સદા, મધ્યમણિરત્નમય હારરે રસના. ૯
શ્રીયદુપતિ જીવન જગતના, સદા મન પ્રસન્ન હુલ્લાસ રે રસના;
નાહ તે શ્રીમહારાણી તણા, મુખમાધુરી વિલાસરે રસના. ૧૦
શ્રીઘનશ્યામજી સિંચે સુધા, જીવન સકલ બ્રહ્માંડરે રસના;
નાહ તે શ્રીકૃષ્ણાવતી તણા, લીલા નિત્ય અખંડરે રસના. ૧૧
લક્ષ્મી સત્યભામા એ બેઉ, અગ્રજની અનુહારરે રસના;
શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યા, સેવ્યા વિવિધ પ્રકારરે રસના. ૧૨
શોભા યમુના કમલા દેવકા જેહને સાત બાંધવ સૌભાગ્યરે રસના;
એમના ચરણ સ્મરણ કરી, શ્રીવિઠ્ઠલં પદ રજરતિ માગ્યરે રસના.
પુત્ર પૌત્રાદિક સુખ શું કહું, જો તું મુખ માંહે એકરે રસના;
શ્રીવિઠ્ઠલકલ્પદ્રુમ ફળ્યો, તેની શાખા પ્રસરી અનેક રસના.

॥ ઇતિ શ્રીવલ્લભાખ્યાન સમાપ્ત ॥

અથ શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ.

પદ ૧ લું-રાગ કામકલી.

પિયસંગ રંગભરિ કરિ કલોલેં, પીય૦
સબનકો સુખદેન, પીયસંગ કરત સેન;
ચિત્તમેં તબ પરત ચેન, જબહી બોલેં પીય૦ ૧
અતિહી વિખ્યાત સબ વાત ઇનકે હાથ,
નામ લેત કૃપા કરેં અતોંલે,
દરસકરિ પરસકરિ ધ્યાન હિયમેં ધરેં,
સદા વ્રજનાથ ઇન સંગ ડોલે. પીય૦ ૨
અતિહિ સુખકરન દુઃખ સબનકે હરન,
એહી લીનો પરન, દેજુ કોલેં;
એસી જમુના જાન તુમ કરો ગુન ગાન,
રસિકપ્રીતમ પાયો નગ અમોલે, પીય૦ ૩

પદ ૨ જું.

શ્યામ સુખધામ જ્યાં નામ ઇનકે, શ્યામ૦
નિશદિનાપ્રાણપતિ આયે હિયમેં બસે;
જોઇ ગાવે સુજસ ભાગ્ય તિનકેં. શ્યામ૦ ૧
એહિ જગમેં સાર કહત વારંવાર,
સબનકે આધાર, ધન નિર્ધનકે;
લેત જમુને નામ, દેત અભેપદ ધામ,
રસિકપ્રીતમ પિયા બસ જુ ઇનકે. શ્યામ૦ ૨

પદ ૩ જું.

કહત શ્રુતિસાર, નિર્ધાર કરિકેં;
ઈન બિના કૌન એસી કરે હે સખી;
હરત દુ:ખદ્વંદ, સુખકંદ બરખે. કહ૦ ૧

બ્રહ્મસંબંધ જબ હોત યા જીવકોં,
તબહિં ઈનકી ભુજા વામ ફરકે;
દોરિકરિ સોરકરિ જાય પિયસો કહે,
અતિહિ આનંદ મનમેંજુ હરખે. કહ૦ ૨

નામ નિર્મોલનગ *નહિ કોઊ લે સકે,
ભક્ત રાખત હિયે હાર કરકે;
રસિકપ્રિતમજુકી, હોત જા પર કૃપા,
સોઇ શ્રીજમુનાજીકો રૂપ પરખે. કહ૦ ૩

પદ ૪ થું.

નેનભરિ દેખિ અબ ભાનુ તનયા, નેન૦
કેલિ પિયસોં કરે ભમર તબહિં પરે;
શ્રમજલ ભરત આનંદ મનયા. નેન૦ ૧
ચલત ટેઢી હોહિ, લેત પિયકો મોહી,
ઈન બિના રહત નહિ, એક છિનયા,
રસિક પ્રીતમ રાસ કરત જમુના પાસ,
માનો નિર્ધનનકી હે જુ ધનયા. નેન૦ ૨

---

* લે કોઊ ના સકે એસોભી પાઠ હે.

પદ ૫ મું.

શ્યામસંગ શ્યામવ્હે રહિરિ શ્રીજમુને,
સુરતશ્રમબિંદુતેં સિંધુસી બહિ ચલી,
માનો આતુર અલી રહી ન ભવને. સ્યામ૦ ૧

કોટિ કામહિં વારોં, રૂપ નેનન નિહારોં
લાલ ગિરિધરન સંગ કરત રમને;
હરખિ ગોવિંદપ્રભુ નીરખિ ઇનકિ ઓર,
માનો નવદુલહની, આઇ ગવને સ્યામ૦ ૨

પદ ૬ ઠું.

ચરણ પંકજ રેણુ, શ્રીજમુનેજુ દેની, ચર૦
કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારન કારન;
કાટત પાપ અબધાર પેની. ચર૦ ૧

પ્રાણપતિ પ્રાણસુત, આયે ભક્તન હિત,
સકલ સુખની તુમ હો જુ શ્રેની;
ગોવિંદપ્રભુ બિનાં રહત નહિ એક છિનું,
અતિહિ આતુર ચંચલ જુ નયની. ચર૦ ૨

પદ ૭ મું.

શ્રીજમુનાસી નાહા કોઉ ઓર દાતા, શ્રીજ૦
જો ઇનકી સરન જાત હે દોરિ કેં;
તાહિકોં તીહિછિનુ કરિ સનાથા. શ્રીજ૦ ૧

એહિ ગુન ગાન રસખાન રસના એક,
સહસ્ર રસના કયોં ન દઇ બિધાતા;
ગોવિંદ પ્રભુ તન મન ધન વારને,
સગહિકો જીવન ઇનહીકે હાથા. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૮ મું.

શ્રીજમુના જસ જગતમેં જોઇ ગાવે, શ્રીજ૦
તાકે આસક્તિ* વ્હે રહત હેં પ્રાણપતિ;
નેન ઓર બેનમેં રસજુ છાવે. શ્રીજ૦ ૧

વેદ પુરાનકિ બાત યહ અગમ હે,
પ્રેમકો ભેદ કોઊ ન પાવે;
કહત **ગોવિંદ** શ્રીજમુનેકી જાપર કૃપા,
સોહિ શ્રીવલ્લભકુળ શરન આવે. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૯ મું.

ધાય કે જાય જો શ્રીજમુના તીરે, ધાય૦
તાકિ મહિમા અબ કહાંલગ બરનિયે,
જાય પરસત અંગ પ્રેમ નીરે. ધાય૦ ૧

નિસદિના કેલી કરત મનમોહન,
પિયા સંગ ભક્તનકી હે જુ ભીરે;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ,
ઇન બિના નેક નહિ ધરત ધીરે. ધાય૦ ૨

---

* આધીન વ્હે એસોભી હે.

પદ ૧૦ મું.

જા મુખતેં શ્રીજમુને યહ નામ આવે- જા મુ૦
તાપર કૃપા કરે શ્રીવલ્લભ પ્રભુ;
સોઇ શ્રીજમુનાજીકો ભેદ પાવે. જા મુ૦ ૧

તન મન ધન સબ લાલ ગિરિધરનકોં,
દેકેં ચરન જબ ચિત્ત લાવે;
છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ,
નેનન પ્રગટ લીલા દિખાવે. જા મુ૦ ૨

પદ ૧૧ મું.

ધન્ય શ્રીજમુને નિધિ દેનહારી,
કરત ગુનગાન અજ્ઞાન અઘ દૂર કરિ;
જાય મિલવત પ્રિયા પ્રાનપ્યારી. ધન્ય૦ ૧

જીનકોઇ સંદેહ કરો બાત ચિત્તમે ધરો,
પુષ્ટિપથ અનુસરો, સુખજુ કારી;
પ્રેમકે પુંજમે, રાસરસકુંજમે,
તાહી રાખત રસરંગ ભારી. ધન્ય૦ ૨

જમુને ઓર પ્રાનપતિ પ્રાન ઓર પ્રાનસુત,
ચહું જન જીવપર દયા વિચારી;
છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ,
પ્રીતકે લીયે અબ સંગ ધારી. ધન્ય૦ ૩

પદ ૧૨ મું.

ગુન અપાર મુખ એક કહાંલો કહિયે. ગુન૦
તજો સાધન ભજો નામ શ્રીજમુનાજીકો;
લાલગિરિધરનવર તબહિં પૈયે, ગુન૦ ૧
પરમ પુનિત પ્રીતિકી રીતિ સબ જાનિકે,
દ્રઢ કરી ચરણુ *કમલ જુ ગ્રહીયે;
છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ,
એસી નિધિ છાંડી અબ કહાં જુ જૈયે. ગુન૦ ૨

પદ ૧૩ મું.

ચિત્તમે શ્રીજમુના નિસદિન જો રાખો, ચિત્ત૦
ભક્તકે વશ કૃપા કરતહે સર્વદા;
એસો શ્રીજમુનાજીકો હેજુ સાખો. ચિત્ત૦ ૧
જા મુખતેં શ્રીજમુને યહ નામ આવે,
સંગ કીજે અબ જાય તાકો;
ચતુર્ભુજદાસ અબ કહેતહેં સબનસો,
તાતેં શ્રીજમુને જમુને જુ ભાખો. ચિત્ત૦ ૨

પદ ૧૪ મું.

પ્રાનપતિ વિહરત શ્રીજમનાકૂલે. પ્રાન૦
લુબ્ધમકરંદકે ભમર જ્યાં બસ ભયે;
દેખી રવિઉદય માનો કમલ ફૂલે, પ્રાન૦ ૧

---

* પરિચિત્ત લૈયે એવો પણ પાઠ છે.

કરત ગુંજાર મુરલીજું લે સાંવરો.
સુનત વ્રજવધુ તન સુધિ જુ ભૂલે,
ચતુર્ભુજદાસ જમુને પ્રેમ સિંધુમે,
લાલ ગિરિધરન અબ હરખી ઝૂલે. પ્રાન૦ ૨

પદ ૧૫ મું.

વારંવાર શ્રીજમુને ગુન ગાન કીજે, વાર૦
એહી રસના તેં જા નામરસ અમૃત;
ભાગ્ય જાકે હેં સોઇ જુ પીજે. વાર૦ ૧
ભાનુતનયા દયા અતિહી કરૂણામયા,
જનકી કરિ આસ અબ સદાઈ જીજે;
ચતુર્ભુજદાસ સોઇ પિયા પાસ રહે,
જોઇ શ્રીજમુનાજીકે રસ જુ ભીજે. વાર૦ ૨

પદ ૧૬ મું.

હેત કરી દેત શ્રીજમુને વાસ કુંજે, હેત૦
જહાં નિસવાસર રાસમે રસિકવર;
કહાંલગ બરનિયે પ્રેમપુંજે. હેત૦ ૧
થકિત સરિતા નીર થકિત વ્રજવધુભીર;
કોઈ ન ધરત ધીર મુરલી સૂનીજે;
ચતુર્ભુજદાસ જમુનેપંકજ જાનિ.
મધુપકીનાઇ ચિત્તલાય ગુંજે. હેત૦ ૨

પદ ૧૭ મું.

ભકતપર કરી કૃપા શ્રીજમુને એસી, ભક્ત૦

છાંડી નિજધામ અભિરામ ભૂતલકિયો.
પ્રકટલીલા દિખાઇ જુ તેસી. ભક્તા૦ ૧
પરમ પરમારથ કરતહે સબનકોં,
હેત અદ્દભુત રૂપ આપ જેસી;
નંદદાસ યોં જાનિ દ્રઢકરિ ચરન ગ્રહે,
એક રસના કહા કહોં વિશેષી. ભક્ત૦ ૨

પદ ૧૮ સું.

નેહકારક શ્રીજમુને પ્રથમ આઇ, નેહ૦
ભક્ત કે ચિત્તકી વૃત્તિ સબ જાનહી;
તાહીતેં અતિહિં આતુર જુ ધાઇ. નેહ૦ ૧
જાકે મન જેસી ઇચ્છા હુતી તાહિકી,
તેસિ હીઆય સાધજુ પુજાઇ;
નંદદાસહી આય પ્રભુતાપર રીઝિ રહે.
જોઇ શ્રીજમુજીકો જસ જુ ગાઇ. નેહ૦ ૨

પદ ૧૯ સું.

તાતે શ્રીજમુને જમુને જુ ગાવો, તાતે૦
શેષ સહસ્રમુખ નિસદિના ગાવત,
પાર નહિ પાવત તાહિ પાવો. તાતે૦ ૧
સકલ સુખદેનહાર તાતેં કરો ઉચ્ચાર,
કહતહુ વારંવાર જીન ભુલાવો;
નંદદાસકી આસ શ્રીજમુને પૂરન કરી,
તાતે ઘરી ઘરી ચિત્ત લાવો. તાતે૦ ૨

પદ ૨૦ મું.

ભાગ્ય સૌભાગ્ય શ્રીજમુને જુ દેઈ, ભાગ્ય૦
બાત લૌકક તજો પુષ્ટિ જમુને ભજો;
લાલગિરિધરનવર તબ મિલેઈ. ભાગ્ય૦ ૧
ભગવદી સંગ કરી બાત ઇનકી લહે,
સદા સાનિદ્ધિ રહે દેતી એઇ;
નંદદાસ જાપર કૃપા શ્રીવલ્લભ કરે,
તાકો શ્રીજમુને સરવસુજો* દેઇ. ભાગ્ય૦ ૨

પદ ૨૧ મું.

નામમહિમા એસો જો જાને, નામ૦
મર્યાદાદિક કહે લૌકિક સુખ લહે;
પુષ્ટિકો પુષ્ટિપથ નિશ્ચે બાનો. નામ૦ ૧
સ્વાતિજલબુંદ જબ પરતહેં જાહિમેં,
તાહિમેં હોત તેસો જુ વાનો;
શ્રીજમુને કૃપાસિંધુજાનિ, સ્વાંતિજલ બહુ માનિ,
સૂર ગુણપૂર કહાંલો બખાનો. નામ૦ ૨

પદ ૨૨ મું.

ભકતકોં સુગમ શ્રીજમુને અગમ ઔરેં, ભકત૦
પ્રાતહી ન્હાત અઘ જાત તાકે સકલ;
જમ હું રહત તાહી હાથ જોરે. ભકત૦ ૧

---

* તાકે સદા શ્રીજમુને વશજુ હેઇ.

અનુભવી બિના અનુભવ કહા જાનહી,
જાકો પિયા નહિ ચિત્ત ચોરે;
પ્રેમકે સિંધુકો મરમ જાન્યો નહિ,
સૂર કહે કહા ભયો દેહ બોરે. ભક્ત૦ ૨

પદ ૨૩ મું.

ફલફલિત હોત ફલરૂપ શ્રીજમુને, ફલ૦
દેખીહુ ના સુની તાહીકી આપુની;
તાકી બાત કહો કેસે જુ માને. ફલ૦ ૧
તાહુકે હાથ નિર્મોલ નગ દીજીયે;
જોઈ નીકે કરી પરખી જાને,
સૂર કહે ક્રૂરતે દૂર બસિયે સદા;
શ્રીજમુનાજીકો નામ લિજે જુ છાને. ફલ૦ ૨

પદ ૨૪ મું.

શ્રીજમુનેપતિદાસકે ચિન્હ ન્યારે, શ્રીજ૦
ભગવદીકોં ભગવદસંગ મિલિરહે;
જાકે બસત હીયે પ્રાનપ્યારે. શ્રીજ૦ ૧
ગૂઢ જમુનેબાત સોઇ અબ જાનિયે,
જાકે મનમોહન નેનતારે;
સૂર સુખસાર નિરધાર વે પાવહી,
જાપર હોય શ્રીવલ્લભ કૃપા રે. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૨૫ મું.

શ્રીજમુને રસખાનકોં સીસ નાંઊં, શ્રીજ૦

એસી *જમુને જાનિ ભક્તકોં સુખદાનિ;
જોઇ માગે સોઇ જુ પાઊં. શ્રીજ૦ ૧

પતિત પાવનકરન નામ લિનો તરન,
દ્રઢકરિ ગ્રહી ચરન, કહુ ન જાઊં;
કુંભનદાસ ગિરિધરનસુખ નિરખત,
યહિ ચાહત નહિ પલક લાઊં. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૨૬ મું.

શ્રીજમુને અગનિતગુન ગને ન જાઈ,
જમુનેતટરેણુતેં હોત હે નવિન તનુ;
ઇનકે સુખદેનકી મેં કરોં બડાઈ. શ્રીજ૦ ૧

ભકત માંગત જોઇ દેતહે તેહિછિનું,
સો એસીકો કરે પ્રણુ નિવાઇ;
કુંભનદાસ ગિરિધરનસુખ નિરખત;
કહો કેસેંકરિ મન અઘાઇ. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૨૭ મું.

શ્રીજમુનંપર તન મન ધન પ્રાન વારો. શ્રીજ૦
જાકી કીરતિ કોન અબ કહિ સકે;
તાહી નૈનનતે ન નેક ટારોં. શ્રીજ૦ ૧

ચરનકમલ ઇનકે જુ ચિંતન રહોં,
નિસદિના નામ મુખતેં ઉચ્ચારોં;

---

* મહિમા એસો પાઠ હે.

કુંભનદાસ કહે લાલગિરિધરનમુખ,
ઇનિકી કૃપા ભઇ તબ નિહારોં. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૨૮ મું.

ભક્તઇચ્છા પૂરન શ્રીજમુનેજુ કરતા, ભક્ત૦
બિન માગે હુ દેત કહાંલોં કહોં હેત;
જૈસે કાહુકોં કોઊ હોય ધરતા. ભક્ત૦ ૧
શ્રીજમુનાપુલિન રાસ વ્રજવધુ લિયેં પાસ,
મંદ મંદ હાસકર મનજુ હરતા;
કુંભનદાસ લાલગિરિધરમુખ નિરખત,
યહી જીયલેખત શ્રીજમુનેજુ ભરતા. ભક્ત૦ ૨

પદ ૨૯ મું.

રાસરસસાગર શ્રીજમુને જુ જાની, રાસ૦
બહેત ધારા તન પ્રતિછિનુ નૌતન;
રાખત અપને ઉરમાંજુ ઠાની. રાસ૦ ૧
ભક્તકો સહી ભાર, દેતુ જુ પ્રાનઆધાર,
અતિહી બોલત મધુર મધુરિબાની,
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરનવર બસ કીયે,
કોનપેં જાત મહિમા બખાની. રામ૦ ૨

પદ ૩૦ મું.

ભક્તપ્રતિપાલ જંજાલ ટારે, ભક્ત૦
અપને રસરંગમે સંગ રાખત સદા;
સર્વદા જોઇ શ્રીજમુને નામ ઉચ્ચારે. ભક્ત૦ ૧

ઇનકી કૃપા અબ કહાંલગ બરનિયે;
જેસે રાખત જનની પુત્ર વારે;
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરનસંગ વિહરત,
ભક્તકો એક છિન ના બિસારે. ભક્ત૦ ૨

પદ ૩૧ મું.

શ્રીજમનાજીકો નામ લે સો સભાગી. શ્રીજ૦
ઇનકે સ્વરૂપકો સદા ચિંતન કરત;
કલ ન પરત જાય લેહુ લાગી. શ્રીજ૦ ૧
પુષ્ટિમારગમરમ અતિહી દુર્લભ કરમ,
છાંડી સગરે પર પ્રેમપાગી;
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન એસી નિધિ,
ભક્તકોં દેત હે બિના માગી. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૩૨ મું.

કોનપેંજાત શ્રીજમુને જુ બરની,
સબહીકો મનમોહત મોહન;
તા પીયા કો મન એજુ હરંની, કોન૦ ૧
ઇનાબિના એકછિન રહેત નહિ જીવન.
ધન્ય વ્રજચંદ મન આનંદ કરની;
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન, સહિત આયે;
ભક્તકે હેત અવતાર ધરની. કોન૦ ૨

પદ ૩૩ મું.

શ્રીજમુને તુમસી એક હો જુ તુમહી, શ્રીજ૦

કરી કૃપા દરસ નિસવાસર દીજિયે,
તિહારે ગુન ગાનકો રહે ઉદ્યમહી. શ્રીજ૦ ૧
તિહારે પાયેતે સકલનિધિ પાવહી,
ચરણ કમલ ચિત્તભ્રમર હી,
કૃષ્ણદાસનિ કહે કોન યહ તપ કિયો,
તિહારેઢિગ રહેત હેં લતા દ્રુમહી. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૩૪ મું.

એસી કૃપા કીજે લીજીયે નામ;
જમુને જગવંદની ગુન જાત કાહુ ગિની.
જિનકે એસે ધની શુંદર શ્યામ. એસી૦ ૧
દેત સંજોગરસ એસે પિયુ હેજુ બસ,
સુનત તિહારો સુજસ પૂરે કામ;
કૃષ્ણદાસનિ કહે ભક્તહિત કારને,
શ્રીજમુને એક છિંન નહિ કરે વિશ્રામ. એસી૦ ૨

પદ ૩૫ મું.

શ્રીજમુનાકે નામ અઘ દૂર ભાજે શ્રીજ૦
જિનકે ગુન સુનનકો લાલગિરિધરનપિય;
આય સનમુખ તાકે બિરાજે. શ્રીજ૦ ૧
તિહિછિનું કાજ તાકે સગરે સરે;
જાય કે મિલત વ્રજવધુ સમાજે;
કૃષ્ણદાસનિ કહે તાહિં અબ કોન ડર,
જાકે ઉપર શ્રીજમુને સી ગાજે. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૩૬ મું.

શ્રીજમુનાજીકો નામ તેઇજુ લેહેં   શ્રીજ૦
જાકી લગન લાગી નંદલાલસોં,
સરવસુ દેકે નિકટ રહે હેં.   શ્રીજ૦ ૧
જિનહી સુગમ જાનિ વાત મનમેંજુ માનિ,
બિના પહેચાંનિ કૈસેંજુ પૈયે;
કૃષ્ણુદાસનિ કહે શ્રીજમુનેનામ નૌકા,
ભકત ભવસિંધુતેં યોંહી તરિયે.   શ્રીજ૦ ૨

પદ ૩૭ મું.

શ્રીજમુનેકી આસ અબ કરતહેં દાસ,   શ્રીજ૦
મનકર્મબચન કર જોરીકે માગત,
નિસદિના રાખીએ અપનેજુ પાસ.   શ્રીજ૦ ૧
જહાં પિય રસિકવંર રસિકની રાધિકા.
દોઉજન સંગ મિલિ કરત રાસ;
દાસ પરમાનંદ પાયે અબ વ્રજચંદ,
દેખી સીરાને નેન મંદહાસ.   શ્રીજ૦ ૨

પદ ૩૮ મું.

શ્રીજમુનેજુકે સાથ અબ ફિરતેહેં નાથ,   શ્રીજ૦
ભકતકે મનકે મનોરથ પૂરન કરત;
કહાંલો કહિયે ઇનકીજુ ગાથ.   શ્રીજ૦ ૧
વિવિધસિંગાર આભુષન પહેરે,

અંગ અંગ શોભા બરનિ ન જાત;
દાસ પરમાનંદ પાયે અબ વ્રજચંદ,
રાખે અપને શરન બહે જુ જાત. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૩૯ મું.

શ્રીજમુને પિયકોં બસ તુમજુ કિને, શ્રીજ૦
પ્રેમકે ફંદતે ગ્રહિજુ રાખે નિકટ,
એસે નિર્મોલિનગ મોલ લિને; શ્રીજ૦ ૧
તુમજુ પઠાવત તહાં અબ ધાવત;
તિહારે રસરંગમે રહત ભીને;
દાસ પરમાનંદ પાયે અબ વ્રજચંદ,
પરમ ઉદાર શ્રીજમુનેજુ દીને. શ્રીજ૦ ૨

પદ ૪૦ મું.

જમુને સુખકારની પ્રાનપતિકે, જમુ૦
જીને ભુલિજાત પિયા તિને સુધિકરિદેત
કહાંલો કહિયે ઇનકેજુ હિતકે. જમુ૦ ૧
પિયસંગ ગાંન કરે, ઉમંગી જો રસ ભરે,
દેત તારી કર લેત ઝટકે,
દાસ પરમાંનંદ પાયે અબ વ્રજચંદ,
એહી જાનત સબ પ્રેમગતિકે. જમુ૦ ૨

ઇતિ શ્રીજમુનાજીકે ૪૦ પદ સમાપ્ત.

શુદ્ધિપત્ર.

પેજ.	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૫	૧૩	સ્ત્ર	રત્ર
૧૫	૧૦	વીરા	વીર
૨૬	૧૯	સ્યાસો	સ્યાત્સો
૨૮	૩	હુસ્થાન	હુત્સ્થાન
૨૮	૫	ગોકુલલિતઃ	ગોકુલલાલિતઃ।
૨૮	૧૭	કૃષ્ણાતુલ્યં	કૃષ્ણતુલ્યં
૨૯	૮	પાત	પ્રાત
૨૯	૧૭	વુદ્દતો	વુહ્રતો
૩૦	૫	પ્રપિત	પ્રાપિત

વૈષ્ણવ બાલશિક્ષા ભા. ૫ મો—૪૫ પાઠોનું આ વિસ્તારવાળું પુસ્તક પ્રમાણ પૂર્વક ભાવનાઓ સાથે લખવામાં આવ્યું છે. શ્રીયમુનાજીનું અદ્દભુત સ્વરૂપ, એ સ્વરૂપ જીવના કલ્યાણમાં કેટલા પ્રકારે ઉપકાર કરે છે તે, તથા શ્રીગુસાંઇજી ને એઓશ્રીના સાત લાલજીનાં લીલાત્મક સ્વરૂપો તેમનાં જીવન ચરિત્રો સાથે, તુલસીજીની માળા ધારણ કરવાનાં તથા તિલક કરવાનાં ભાવના પૂર્વક પ્રમાણ, સમર્પણની વિવિધ રીતો, સત્યાગ્રહનું સ્વરૂપ, તેમજ બીજા આધિભૌતિક, આધ્યાત્મિક તથા આધિદૈવિક દૃષ્ટિએ નિબંધના પાઠો એવા તો પ્રમાણ પૂર્વક આપ્યા છે કે પુષ્ટિભક્તિમાર્ગ એ તત્ત્વજ્ઞાનની છેલ્લામાં છેલ્લી શોધ છે તે અનુભવાય. પ્રેમ એજ પુષ્ટિમાર્ગનો સિદ્ધાંત છે, એ સ્પષ્ટ બતાવવામાં આવ્યું છે, આ પુસ્તક હાલ પછી તરતજ બહાર પડી જશે. પુસ્તક ૨૫૦ ઉપરાંત પેજનું થશે, ન્યો. ગ્રાહકો માટે ૦–૮–૦ છુટક ૦–૧૦–૦.

ધાર્મિક અને સામાજિક લગ્નગીત સાગર—આ પુસ્તક છપાઇને બહાર પડી ગયું. સ્ત્રીજીવન કેટલું કીમતી અને ઉચ્ચ છે, તે જાણવા માટે દરેક બેને આ પુસ્તક ઘરમાં રાખવુંજ જોઇએ. પુરુષમાં અને સ્ત્રીમાં કેવા મહાન ગુણ હોય તો તે પોતાનો ગૃહસંસાર દિવ્ય બનાવી શકે, તે પ્રસ્તાવનામાં વિસ્તૃત આપવામા આવ્યું છે, ૨૫૨ લગ્નગીતનો મોટો સંગ્રહ ગુર્જર સાહિત્યમાં પહેલ વહેલો જ બહાર પડે છે. સ્ત્રીઓ માટેના ધાર્મિક સાહિત્યની ગુજરાતી ભાષામાં ખોટ છે. ઇશ્વરી જીવન ગાળવાની ઇચ્છાવાળાએ જરૂર આ લગ્નગીતો ઉપયોગમાં લેવાં જોઇએ. ગાનાર, સાંભળનાર, તેમજ વરકન્યાનાં જીવન પણ દિવ્યતામાં ફેરવી નાખે એવું આ પુસ્તક છે. લગભગ આવા ત્રણસો પેજ છતાં ન્યો. ગ્રાહકો માટે ૦–૧૨–૦ છુટક રૂ. ૧).

ઉપરના ત્રણે પુસ્તકો આ વર્ષે ગ્રાહક બંધુઓને રૂ. ૨) માં મળશે. ગ્રાહક બંધુઓએ એકઠા મળી રેલ્વે પાર્સલથી મંગાવવાથી સુગમ પડશે.

વૈષ્ણવ બંધુઓને વિનતિ.

શ્રીભક્તિમાર્ગીય સસ્તીગ્રંથમાળાનું કાર્યાલયસ્થાન ગામ કલોલ : વવામાં આવ્યું છે. તો હવેથી વૈષ્ણવ બંધુઓ તે સરનામે પત્રવહે રાખશે, એવી આશા છે. કલોલના પરમ ભગવદીય શેઠજી ગિરધરદ જેસંગભાઇએ કાર્યાલય વગેરે માટે પોતાના બંગલામાં એમને એમ વ ભાડે જગા ઘણા પ્રેમપૂર્વક આપી છે, અને બીજી પણ ઘણી મદદ તે: કરી છે, તે બદલ તેમનો કાર્યાલયપર મોટો ઉપકાર થયો છે, વળી અ વૈષ્ણવ બંધુઓએ જુદી જુદી રીતે પ્રેમપૂર્વક મદદ કરવાની બહુજ આક પણ જણાવી એટલે કાર્યાલય ત્યાં લઇ જવામાં આવ્યું છે. ખર્ચ હવાપાણી પણ કાર્યાલયનું સ્થાન ફેરવવામાં કારણરૂપ છે.

ધર્મનાં ગૂઢતત્ત્વો શી રીતે સમજશો—કોઈ પણ ગ્રંથ બરાબર સમજવા માટે તેના કર્તાનું જીવનચરિત્ર જાણવું જોઇએ, વળી અમુક લેખક અથવા કીર્તનકાર મનની કેવી સ્થિતિમાં શા અનુભવે ગ્રંથ અથવા કીર્તન લખે છે, તે જાણવાથીજ તે ગ્રંથના વાચનમનનમાં સ્વાદ આવે છે. શ્રીહરિરાયજીનું જીવનવૃત્તાંત જાણ્યા વગર શિક્ષાપત્ર જેવા રસિલા ગૂઢ ગ્રંથનો સ્વાદ નજ પડે, વળી અમુક શિક્ષાપત્ર કઈ દશામાં શ્રીહરિરાય લખે છે, તે જાણવાથી તે શિક્ષાપત્ર અનુભવમાં આવી જાય. આ કારણે શ્રીહરિરાયજીના વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર અને શિક્ષાપત્રોપર વિસ્તૃત પ્રસ્તાવ સાથે બીજાં શિક્ષાપત્ર કરતાં દોઢું પુસ્તક ઉંચા કાગળો સાથે બહા પાડવામાં આવ્યું છે. એક ભાઈ તો લખે છે કે "શિક્ષાપત્ર"ન પ્રસ્તાવના હું અગિઆર વખત વાંચી ગયો, પણ એવોને એવોજ આનં દરેક વખત આવે છે. સંપ્રદાયની ઉંચામાં ઉંચી સ્થિતિના વૈષ્ણવો માં આ જીવનવૃત્તાંત બહુ ઉપયોગી છે. વગેરે." માટે જરૂર મંગાવી વાંચો ન્યો. રૂ. ૨).

શ્રીભક્તિમાર્ગીય સસ્તી ગ્રંથમાળા કાર્યાલય.

શ્રીવલ્લભભુવન, મુ. કલોલ (ઉ. ગુજરાત.)